

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №2

Стенограма пленарного засідання

8 вересня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №2

Стенограма пленарного засідання

8 вересня 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання друге
(Середа, 8 вересня 2021 року)

Виступи народних депутатів України з різних питань	...5
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»	...15
Заява депутатської фракції «Слуга народу»	...22
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому»	...23
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...28
Прийняття Закону «Про віртуальні активи»	...29
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо одночасного переходу прав на земельну ділянку у зв'язку з переходом прав на об'єкт нерухомого майна, який на ній розташовано	...34
Прийняття Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку із незаконною підготовкою виборів у Державну Думу Російської Федерації у тимчасово окупованій АР Крим та Севастополі та з залученням до голосування громадян України з окупованої частини Донецької та Луганської областей»	...40
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»	...46
Внесення змін до: деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості інформації про розмір оплати праці в державних компаніях	...53

Закону України «Про театри і театральну справу» щодо створення додаткових умов для забезпечення професійного розвитку творчих працівників театрів	...63
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту»	...64
Внесення змін до Водного кодексу України щодо уточнення переліку первинних водокористувачів	...67
Внесення зміни до статті 29 Бюджетного кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету	...68
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів України»	...68
Ратифікація Протоколу між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал	...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДРУГЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
8 вересня 2021 року, 10 година 3 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Запросіть народних депутатів до залу. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва, кнопки «За».

Шановні колеги, готові реєструватися? Готові? Я бачу, що немає Власенка, але ж маємо все одно реєструватися. Прошу.

У залі зареєструвалися 213 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження у Германа Дениса Вадимовича (*Оплески*). Від себе особисто, від колег бажаю здоров'я, наснаги, успіхів і завжди перемог!

Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про організації водокористувачів... (*Шум у залі*). Боже, вибачте. Я хотів просто вже працювати.

У середу ми маємо до 30 хвилин на виступи народних депутатів України. Прошу записатися на виступи.

Лубінець Дмитро Валерійович.

Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець).* Шановні українці! Вчора розпочався новий парламентський сезон. На порядку денному величезна кількість викликів, які парламент повинен проаналізувати і прийняти позитивні рішення щодо них. Люди, на жаль, бідніють. Тарифи, на жаль, ростуть. Зарплата, на жаль, не підвищується. І замість того, щоб розглядати законопроекти, які мають дати людям відповіді на ці зловбоденні питання, монобільшість на засіданні Погоджувальної ради внесла до порядку денного два законопроекти, які знову порушують права людей праці, проти яких виступали і виступають профспілки України, а наразі 6,5 мільйона українців об'єднані в профспілки. Проти них виступає Міжнародна організація праці, соціально-економічний комітет ООН, науковці, а монобільшість тягне і тягне два законопроекти – [№ 5388](#) (він є сьогодні у порядку денному) і [№ 5371](#). Бач, їм треба лібералізація законодавства про працю. Вони

хочуть звільняти людей праці без згоди профспілкових організацій, бо, бачите, має прийти великий капітал, якому потрібні українці як раби, а не як люди, які захищені трудовим законодавством.

Сподіваюся, ми сьогодні до розгляду цього законопроекту не дійдемо, але монобільшість знову і знову буде його тягнути. Щоб ви розуміли, шановні українці, уряд розглядав цей законопроект на закритій частині засідання, не допустивши до розгляду навіть профспілки. Поверніть цей законопроект назад, на повторне перше читання. Є абсолютно коректна процедура: розгляньте у тристоронній групі, щоб профспілки, реальні роботодавці і представники виконавчої гілки влади могли вивчити це питання і дали своє остаточне резюме. Не робіть кроків, за які потім буде соромно всій країні.

Наша депутатська група звертається до колег з проханням зняти з розгляду ці законопроекти. Не можна ставити питання праці і захисту людей праці в залежність від того, дійдемо ми сьогодні до цього питання порядку денного чи ні.

Профспілки України вимагають повернути вищезгадані законопроекти на розгляд до Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президентові України, діяльність якої Глава держави поновив напередодні 30-річчя незалежності України. Водночас він наголосив, що діалог працівників, їхніх профспілкових представників, роботодавців, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування через пошук компромісу має забезпечувати досягнення максимального результату і суспільної злагоди. Голова Федерації професійних спілок України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго дня, шановний Дмитре Олександровичу! Шановна президіє, народні депутати! Більш як сім місяців тому в порушення Конституції України, без суду та слідства, лише за вказівкою РНБО та особистою вказівкою Зеленського були закриті три опозиційні канали. Влада закрила їх лише з однієї причини: бо там розповідали правду про реальне життя в Україні. Проте це був лише перший крок, який засвідчив, що Україна стала на шлях диктатури та авторитаризму.

Після всеукраїнського святкування Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні, яке організувала і провела «Опозиційна платформа – За життя», влада почала переслідувати членів нашої партії і влаштувала судилище над Віктором Медведчуком. Ми чуємо від представників влади недолугі, брехливі звинувачення чи то в фінансуванні тероризму, чи то в державній зраді, чи то в порушенні звичаїв ведення війни. Кишенькові прокурори, слідчі, правоохоронці, очільники СБУ та ГПУ підмінили сьогодні собою суд та правосуддя. Без

жодного доказу влада намагається ізолювати від політичної арени Віктора Медведчука, бо боїться його, боїться його принципової позиції.

Президент України та його команда дуже люблять згадувати про перемогу на президентських виборах та здобутих 73 відсотках, але варто було б сьогодні Президенту згадати завдяки чому він здобув цю перемогу. Він обіцяв об'єднати, зшити країну, обіцяв повернути жителів Донбасу і Криму через їхню ментальність. Обіцяв зробити все, щоб припинити кровопролиття на Донбасі. Він виступав проти утисків російськомовного населення та «драконівських» тарифів для населення. Він обстоював ідею всеукраїнського референдуму за народною ініціативою. Зазначу, більшість цих ідей запозичена з програми нашої партії. Проте сьогодні погляди та позиція Президента України Зеленського докорінно змінилися. Ось чому він боїться «Опозиційну платформу – За життя» та Медведчука Віктора Володимировича.

Пане Президенте, «Опозиційна платформа – За життя» пропонує вам відкриту дискусію з Віктором Медведчуком, вашим єдиним непримиреним опонентом. Звісно, якщо ви не боїтеся відкритої політичної дискусії.

Ми закликаємо вас на будь-якому стадіоні чи в ефірі будь-якого з олігархічних телеканалів, які сьогодні влаштовують вам «теплі ванни», обговорити з Віктором Медведчуком принципові питання: чи в правильному напрямі розвивається Україна? Чому народ зубожіє? Чому продаж землі це злочин проти народу? Що необхідно зробити, щоб припинити кровопролиття на Донбасі? Якою має бути політика держави щодо російськомовних громадян? Якою має бути зовнішньополітична стратегія України? Ми закликаємо вас вести дискусію з опозицією публічно, в медійному просторі, а не в кабінетах слідчих, які виконують ваше персональне завдання – знищити опозицію та ізолювати, прибрати з політичної площини вашого непримиримого та принципово непохитного опонента Медведчука Віктора Володимировича (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Кучеренку Олексію Юрійовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановні українці! Хочу у своєму виступі спокійно, без епатажу, без істерик зупинитися на величезній проблемі, яка насувається на нас, що має назву «енергетична криза» або «енергетичний колапс».

Що відбувається? Зрозумійте, в Україні є 13 мільярдів кубів газу, які видобуває державна компанія НАК «Нафтогаз України». Це той резерв, на який може регулювати ціну наш уряд і наша держава. Дійсно, поки ціна, яку НАК «Нафтогаз України» встановлює населенню та підприємствам теплокомуненерго, далеко не ринкова, тому що ринок сьогодні показує 20 гривень за кубометр, але вона вже захмарна.

Поясню на простому прикладі. Якщо підприємства теплокомуненерго закладуть ціну від НАК «Нафтогаз України» в 7,42 гривні, яку він встановив, тариф на тепло зросте в середньому на 50 відсотків. Що це означає? Це означає, що трикімнатна квартира площею 60 квадратних метрів буде сплачувати приблизно зайвих півтори тисячі гривень у порівнянні з минулим роком. Ба більше, відкрию вам таємницю, шановні «слуги народу», що органи влади, як на вулиці Банковій, так і на інших вулицях, зокрема на вулиці Грушевського, викликають потроху міських голів і жорстко ставлять їм умови: ми вам ціну на газ підвищили, але ви не здумайте підвищувати тарифи на тепло для населення, бо це ж непопулярно. Як можна не підвищити тарифи на тепло для населення? Лише в один спосіб: або взяти збитки на місцеві бюджети, а вони діряві, або перекласти цей тягар на інші категорії. Що таке «інші»? Це або бюджетна сфера (лікарні, дитячі садки, школи тощо) або бізнес, дрібний бізнес, який це так само не потягне.

До чого я веду, друзі? Я закликаю вас спокійно попросити уряд з цієї трибуни в деталях нам розповісти, як він збирається запобігти цій шаленій кризі. За нашими підрахунками, і вчора ми зареєстрували відповідний законопроект, мінімум 30 мільярдів гривень додаткових коштів треба закласти на субсидії для населення. Без цього буде колапс. За нашими підрахунками, треба дуже велику суму закласти на субвенції місцевим бюджетам, щоб у нас не припинили роботу лікарні і щоб наші діти в школах не сиділи в куртках, розумієте, щоб там не було 15 градусів.

Це дуже серйозна проблема, тож я пропоную спокійно, без політиканства, негайно розібратися в ній, бо потім буде запізно. Давайте проведемо цей тривалий діалог з урядом і попрацюємо на державу.

Дякую, друзі (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). «Повідомляємо, що для встановлення лічильника після перевірки споживач зобов'язаний укласти договір технічного обслуговування внутрішніх газопроводів та

газового обладнання. У разі непроведення зазначеного обслуговування споживач підлягає відключенню від газових мереж». Таке повідомлення отримала літня жінка в Житомирській області, яка звернулася до мене за допомогою. Її випадок не є винятковим, подібні повідомлення отримують тисячі споживачів по всій Україні.

Ситуація виглядає наступним чином: облгаз обмежує газопостачання під будь-яким приводом, наприклад, перевірки стану газопроводу до входу до мереж споживача. Далі для відновлення газопостачання облгаз вимагає укласти договір про технічне обслуговування мереж споживача, що знаходяться на його території. Які ж умови пропонуються споживачеві? Огляд технічного стану надземних газових мереж, увага, шляхом обходу – 211 гривень, технічне обслуговування запірних пристроїв – 264 гривні, технічне обслуговування опалювального котла – 595 гривень. Ну, і щоб ви не сумнівалися, облгаз завжди готовий вам підказати, у кого можна отримати ці послуги. Відмова від договору в односторонньому порядку не дозволяється. Таким чином, монополія нав'язує споживачам послуги, перевірити реальність надання яких доволі важко, однак плата за які є доволі реальною. В Київській області це може бути декілька тисяч гривень.

Як ми опинилися в такій ситуації? Витоки цієї проблеми були закладені у рішенні, відповідно до якого власники внутрішніх мереж газопроводів можуть самостійно обирати надавача послуг щодо їх обслуговування. Відповідно, плата за надання таких послуг була прибрана з тарифу за розподіл газу. На жаль, суттєва частина споживачів не уклала договори на обслуговування внутрішніх газових мереж, однак вимога щодо їх укладення залишилася. Так ніби хороша та прогресивна ідея дала змогу облгазам шантажувати споживачів.

Що ми плануємо робити? Ну, по-перше, зараз ми активно комунікуємо з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, яка знає про дану проблему, оскільки почала отримувати все більше і більше повідомлень про безпідставне відключення від газопостачання. Загалом мені видається, що право споживача обирати надавача послуг для обслуговування внутрішніх газових мереж має залишитися, однак НКРЕКП має затвердити типову форму договору про надання таких послуг, а також їх граничні ціни. І головне – населення має бути поінформовано про право цього вибору, а не про те, що хтось може шантажувати їх і спонукати до укладення договору.

Окрім цього, ми плануємо звернутися до Антимонопольного комітету України, щоб він перевінив, чи не зловживають своїм монопольним становищем облгази, по факту шантажуючи людей для того, щоб вони уклали подібні договори. Будемо тримати вас в курсі.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вчора Державна служба статистики України оголосила одну надзвичайно небезпечну цифру: за перше півріччя 2021 року в Україні народилося 132 тисячі 595 дітей. При збереженні цієї динаміки, а вона, як показує ситуація, буде лише погіршуватися, протягом 2021 року народиться не більше 260 тисяч дітей. Це найгірший за 30 років незалежності показник народжуваності. Це антирекорд, який суспільство подарувало у відповідь на гучні святкування 30-ї річниці незалежності України, бо саме готовність народити дитину є для України найбільш інтегрованим та чесним показником соціального почуття населення. Я нагадаю шановним колегам, що в порівнянні з 2013 роком, цифра 260 – це вдвічі менше, бо в період з 2009 по 2013 рік в Україні народжувалося більш як 500 тисяч дітей на рік.

Зараз лунають різні коментарі з приводу того, чому це відбувається, знаходять різні аргументи, але правда полягає в тому, що рішення про народження дітей громадяни України приймають не внаслідок фейкових звітів про успіхи в соціально-економічній політиці, а на підставі того, що відбувається навколо них – майбутніх батьків або батьків ще однієї дитини.

Реформи, псевдореформи останніх семи років... Для прикладу, відстань від села до найближчого пологового будинку в результаті цих реформ складає на сьогодні до 100 кілометрів. Чи відсутність соціальних послуг впливає на такі рішення? Впливає. Підміна соціальної політики соціальним інспектуванням, відсутність можливості працевлаштування, отримання виплат до і після пологів – все це впливає сьогодні на рішення громадян. Чи є ефективними так звана програма «Пакунок малюка» чи послуга «Муніципальна няня»? Чому рівень народжуваності продовжує знижуватися? У це свій внесок зробила і так звана реформа деінституціалізації, коли шляхом заборон обмежили права батьків. Ось реакція суспільства на всі псевдореформи останніх семи років в Україні. Підміна реальної демографічної сімейної політики фейковими заходами, наприклад, створенням Національної соціальної сервісної служби, базова функція якої – інспектування, а не захист і допомога, теж руйнує державну соціальну і сімейну політику.

Тому звертаюся до народних депутатів з проханням розглянути питання щодо поновлення в Україні центрального органу виконавчої влади з питань сім'ї та дітей, а також терміново розробити ефективну державну політику, побудовану не на піар-заходах, а на реальних діях щодо захисту сім'ї та дітей (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуєчий!

Шановні колеги! Від імені фракції хочу зробити заяву: ми не будемо брати участь у сьогоднішньому позачерговому засіданні. Ви спочатку розберіться між собою, тому що посол України в Сполучених Штатах Америки пані Маркарова заперечує проти прийняття проекту постанови про партнерство. Тобто вирішіть спочатку, хто більший натовець із вас, а потім кудись ідіть.

Хочу також від імені фракції звернутися, колеги, до всіх нас. Ви знаєте, що в Кривому Розі сталася трагедія: загинув криворізький міський голова Костянтин Павлов, і ми отримали звернення від Криворізької міської ради щодо створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для вивчення і розслідування обставин смерті Костянтина Павлова. Ми не віримо у версію самогубства. Ми за те, щоб правду дізналися народні депутати України, українське суспільство і, безумовно, жителі славетного міста Кривий Ріг.

Хочу нагадати, шановні колеги, що Костянтин Павлов – це не лише обраний голова Кривого Рогу, це наш колега, народний депутат сьомого та восьмого скликань. Абсолютно переконаний, що ми об'єднаємося у бажанні дізнатися правду і виключно правду з поваги до пам'яті нашого колеги. Я не вірю, що він пішов із життя саме таким шляхом. Ми маємо об'єктивно зробити все, щоб поза політикою дізнатися про те, що відбулося насправді. Це насамперед повага до його родини, повага до Кривого Рогу, повага до Верховної Ради України, народним депутатом якої він був, ще раз нагадаю, у сьомому та восьмому скликаннях.

Переконаний, що тимчасова слідча комісія, яку нами буде створено, буде об'єктивною, об'єднає нас у бажанні дізнатися правду щодо страшної трагедії, що сталася з нашим колегою. Сподіваюся, що проект постанови, який буде зареєстровано, буде вами опрацьований швидко. Надасте свої кандидатури і ми зможемо разом із уповноваженими на це органами державної влади дізнатися, що відбулося насправді.

Світла пам'ять Костянтину. Шановні колеги, йдеться про нашого колегу. Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Сьогодні вийшов резонансний матеріал CNN, в якому підтверджується інформація про зрив операції із затримання «вагнерівців», яка мала увійти в золотий фонд операцій українських спецслужб і до якої були залучені країни НАТО, зокрема спецслужби Сполучених Штатів Америки. Це та інформація, яку «Європейська солідарність» оприлюднила в сесійному залі рік тому, вимагаючи створити тимчасову слідчу комісію через зраду наших спецслужбістів у найвищих кабінетах Банкової.

Хочу нагадати, що приватна армія «вагнерівців» – це, по суті, армія Путіна. Тому що в Російській Федерації навіть у ЖЕКи призначають з подання Кремля, ну, а всі серійні вбивці точно знаходяться на олівці ФСБ і виконують свої страшні злочини на Донбасі, зокрема і щодо збиття літака рейсу МН17, виключно з санкції Путіна. І зараз, коли в Гаазі триває трибунал щодо збиття Boeing рейсу МН17, українська влада підло підіграла Путіну, коли віддала Цемаха, одного з головних свідків, а потім передала Лукашенку – Путіну повну інформацію щодо 33 вбивць, яких мали затримати на території України і які би стали свідками злочинів Путіна. Нагадаю, що Банкова, її посіпаки і всі «слуги» нам рік розповідали, що ніякої операції не було. Потім вони почали розповідати, що там щось таке було, але ми її не зривали. Потім Зеленський на олігархічному каналі здійснив явку з повинною, коли зізнався, що саме він розповів Лукашенку всі подробиці цієї операції.

Ми чекаємо, що до кінця місяця буде текстова версія розслідування *Bellingcat* щодо цього злочину. Але нагадаю, що вже зараз журналіст-розслідувач Христо Грозев наголошує, що українська влада відмовилася від будь-яких коментарів, тому що інтерв'ю Зеленський дає лише пригодованим шашликами журналістам, вірніше, пропагандистам олігархічних каналів, але ніколи не розмовляє з незалежними журналістами.

Власне, операція з Чаусом, до якої були причетні українські спецслужби, яких Банкова примусила зганьбитися і в сусідній дружній державі викрасти корупціонера, щоб вивезти його в багажнику машини, яка належить ГУР, – це продовження операції щодо «вагнерівців» для того, щоб відволікти увагу. І ми наполягаємо, щоб ви припинили бавитися з цими речами, всіма цими своїми тимчасовими слідчими комісіями пригодованими, і створили тимчасову слідчу комісію по «вагнерівцям», тому що це зрада наших спецслужб, зрада нашої армії Верховним Головнокомандувачем і його посіпаками (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова Марія Миколаївна.
Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні громадяни України, я звертаюся

до вас. Тринадцять місяців ця влада нам брехала, 13 місяців нам розповідали, що ніякої спецоперації з затримання «вагнерівців» не було. Ну не було її і все, ви розумієте? Тринадцять місяців тому я був першим народним депутатом, який повідомив про це на своєму *YouTube*-каналі. До речі, підписуйтеся, щоб знати про все, що відбувається, правду. І ось, 13 місяців вони казали нам: ні-ні, це неправда. Виходили всі: керівник Офісу Президента, заступники керівника Офісу Президента, Зеленський. Всі розповідали одне й те ж: не було ніякої операції, немає про що говорити, забудьте.

І ось вчора виходить сюжет *CNN*, в якому йдеться про спецоперацію щодо «вагнерівців», що це була операція українських спецслужб. Нагадаю, ще в травні Зеленський відхрещувався і казав, що якщо і була операція, то це не наша операція. Як можна здавати власних офіцерів?! Замість того, щоб сказати «дякую» українським спецслужбам, «дякую» чесним співробітникам СБУ, ГУР, прокуратури, які вели цю справу, вмивали руки, і начебто Україна ні до чого. І ось зараз є відповідь: це була операція українських спецслужб, що відбулася за допомогою американських спецслужб. Чому ж від нас все це приховують 13 місяців? А все тому, що хтось з найближчого оточення Зеленського все це злив, і він, я так розумію, чудово знає хто.

Тому хочу процитувати частину першу статті 66 Кримінального кодексу України «Обставини, які пом'якшують покарання»: «При призначенні покарання обставинами, які його пом'якшують, визнаються: з'явлення із зізнанням, щире каяття або активне сприяння розкриттю кримінального правопорушення». Пане Андрію Борисовичу Єрмак, зауважте, будь ласка, цю статтю. Час здаватися. Йдіть покайтеся, і вам це буде зараховано. Тому що далі брехати вже немає куди. Попереду наступні розслідування *Bellingcat* та інші. І хоча ви думали, що не давши створити тимчасову слідчу комісію у Верховній Раді України, ви таким чином зможете це приховати, але світ великий, і не лише в Україні люди можуть дізнатися правду. Вся правда буде відома, тож покайтеся сьогодні і здавайтеся самі (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Шановні громадяни України! Тиждень тому ми розпочали новий навчальний рік. Ми розпочали навчальний рік, який по факту вже є третім роком, який так чи інакше буде зачеплений карантинними обмеженнями.

Третій рік наші діти навчаються частково дистанційно, частково онлайн. Так само треба визнати, що є частина дітей, які в принципі пропускають частину навчання, тому що у них адекватно не організований навчальний процес. На превеликий жаль, за півтора року, що ми живемо в умовах пандемії, урядом не було вжито адекватних заходів для того, аби підтримати українських педагогів,

українських школярів, українських студентів, аби допомогти їм підготуватися та адекватно працювати і навчатися в цих складних, нетипових, незвичайних умовах.

Ми знаємо, що уряд не виділив ані копійки для того, аби допомогти українським освітянам підготуватися до дистанційного навчання. Через це велика частина українських дітей навчалася дуже часто лише формально. Ми всі чудово знаємо, що частина дітей навчалася у форматі, коли їм вчителі у кращому випадку відправляли по вайберу перелік домашніх завдань, які треба виконати до кінця чверті. Адекватної перевірки цих навчальних результатів так само не було. І треба визнати, що найбільше від цього постраждали діти з найбідніших родин, діти з віддалених сіл, у яких за всього бажання не було інтернету для того, аби навчатися дистанційно. Ми повинні визнати, що попередніх півтора року були дуже складними. Ми повинні визнати, що ми не можемо просто так заходити в новий навчальний рік і робити вигляд, що до цього нічого не відбувалося. Ми не можемо зараз починати викладати дітям програму нового навчального року, допоки ми не оцінили масштаби освітніх втрат, які відбулися за попередніх півтора року.

Саме тому я реєструю проект постанови про проведення дослідження освітніх втрат, які понесли українські школярі. Ми повинні зрозуміти, що діти втратили. Тому що всі чудово розуміють, що якщо діти не вивчали математику хоча б місяць, за наступні роки навчання в школі вони не зможуть опанувати цей предмет в принципі. І це буде катастрофа, яка накладатиметься на і без того складну ситуацію, коли в Україні третина дітей не знає математики на базовому рівні. Друзі, ми повинні це зробити, ми повинні оцінити масштаб втрат, і ми повинні цільовим способом використати кошти, алокувати їх для того, аби допомогти дітям, які через навчання в умовах дистанційного формату втратили можливості для здобуття адекватної освіти.

Дуже сподіваюся на підтримку Комітету з питань освіти, науки та інновацій, дуже сподіваюся на підтримку бюджетного комітету в цьому питанні для того, аби ми забезпечили право наших дітей на отримання адекватної освіти і допомогли їм розв'язати ті проблеми, з якими не з власної провини вони зіткнулися за останніх півтора року в умовах дистанційного навчання.

Дякую за увагу, і сподіваюся на підтримку цієї ініціативи (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній виступ – Пушкаренко Арсеній Михайлович, і після цього переходимо до роботи. Запросіть народних депутатів до залу.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Програма Президента «Велике будівництво» – це відбудова і створення інфраструктури, якої не було в Україні останні 30 років. Коли ми сьогодні говоримо про дорожнє будівництво, то 1 гривня, вкладена в дороги, – це 1 гривня

60 копійок, які повертаються в економіку. Це та логістика, якої сьогодні потребують інвестори для створення нових підприємств та робочих місць. Але дороги – це не лише асфальт, розмітка і тротуари, дороги – це артерії нашої країни, адже шкільний автобус, який везе діток до школи, або швидка допомога, яка доставляє пацієнта до лікарні, їдуть саме по цій дорозі.

Куди їдуть сьогодні шкільний автобус або швидка допомога? Шкільні автобуси сьогодні їдуть у нові школи, які реконструюються по всій країні. За минулий рік в рамках Програми Президента «Велике будівництво» по всій Україні було введено в експлуатацію, капітально реконструйовано або побудовано понад 100 шкіл. Так само цього року майже 100 шкіл будуть введені в експлуатацію. До прикладу, Олевськ (Житомирська область), яким я опікуюся, 30 років не міг здійснити реконструкцію гімназії, а ми за рік це зробили. Це стосується й дитячих садочків. Тобто освітня інфраструктура – це на сьогодні один з пріоритетних напрямів Програми Президента «Велике будівництво», адже та держава, яка не будує школи, будує тюрми.

Куди ж їде швидка по новим дорогам сьогодні? Вона їде до більш як 200 приймальних відділень по всій країні на базі опорних лікарень. І сьогодні в опорних лікарнях у нас є томографи, сьогодні в опорних лікарнях є сучасний рентген, апарати ШВЛ і багато іншого. Це те медичне обладнання, щоб скористатися яким ще один, два, три роки тому наші громадяни мали їхати або до обласного центру, або в столицю. Сьогодні по всій країні мережа опорних лікарень покриває всі громади і люди мають поряд, в доступності, до години часу доїзду, приймальні відділення. Це нові амбулаторії, які сьогодні в селі відкриває наша команда. Це дійсно сучасні амбулаторії з житлом, обладнанням і з новим автомобілем для нашої сільської медицини. Це також частина Програми «Велике будівництво».

І спортивна інфраструктура. Всі ми пишалися тим, що наш колега Жан Беленюк та інші олімпійці здобули медалі. Так ось, сьогодні важливо, щоб у кожній громаді розбудовувалася інфраструктура, і Програма Президента «Велике будівництво» – це стадіони, басейни, спортивні комплекси, які на сьогодні будуються по всій країні. За минулий рік – 100 об'єктів, цього року – 100 об'єктів, наступного року – 100 об'єктів спортивної інфраструктури будуватиметься по всій країні. Тому для того, щоб відбулася децентралізація, Програма «Велике будівництво» має зробити так, щоб кожна громада відчувала себе самодостатньою.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до роботи. Запросіть народних депутатів до залу.

Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» ([№ 5202-Д](#)). Це

повторне перше читання. Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Пане голово комітету, Миколо Тарасовичу, у вас зазначено, що комітет просить до другого читання згідно зі статтею 116... Будь ласка, зазначте, які саме пропозиції ви просите до другого читання відповідно до статті 116, тому що в рішенні комітету я цього не бачу.

До слова запрошується голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольський Микола Тарасович.

СОЛЬСЬКИЙ М.Г., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Якщо можна, 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть 4 хвилини – від авторів і від комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Г. Шановні колеги, станом на 1990 рік гідротехнічна меліорація здійснювалася майже на 2,3 мільйона гектарах землі. На сьогодні площа земель, які фактично зрошуються, зменшилася більш як на 70 відсотків. Очевидно, що найбільш сильно від посух страждають південні та східні області: Одеська, Херсонська, Миколаївська, Запорізька, Донецька, Луганська, Харківська, Дніпропетровська. Відповідно, аграрії цих областей найбільш гостро потребують розвитку зрошення.

Розмір інвестицій, необхідних для запуску зрошення одного гектара земель, становить близько 3 тисяч доларів. Таким чином, для зрошення тисячі гектарів землі потрібно інвестувати близько 3 мільйонів доларів. При цьому вартість будівництва і оснащення самої насосної станції становить трохи менше 1 мільйона. Своєю чергою, лише для відновлення попередніх обсягів зрошення потрібно близько 4-5 мільярдів інвестицій. Аграрії готові взяти участь і здійснити відповідні інвестиції для зменшення вартості води та збільшення об'ємів зрошення.

Ключова ідея законопроекту № 5202-д – це передача меліоративних систем нижнього рівня до організацій водокористувачів, тобто самих аграріїв, без права розпорядження. Меліоративні системи нижнього рівня включають у себе внутрішні та міжгосподарські мережі, якими вода доставляється безпосередньо на поля, та інші гідротехнічні допоміжні споруди, а також насосні станції, які забирають воду з магістральних або розподільних каналів і подають у внутрішньогосподарську, міжгосподарську мережі.

На виконання рішення Верховної Ради України законопроект було доопрацьовано в комітеті до повторного першого читання. Під час доопрацювання законопроекту було частково враховано зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та пропозиції народних депутатів України.

У законопроекті пропонується, по-перше, визначити правовий статус організації водокористувачів, унормувати процедуру створення та набуття організацією водокористувачів прав на об'єкти меліоративної інфраструктури, по-друге, закріпити положення, спрямовані на спрощення адміністративних процедур щодо будівництва та експлуатації меліоративних мереж та їх окремих об'єктів, по-третє, дозволити приватизацію насосних станцій, які не використовуються протягом не менш ніж десяти років та щодо яких жодна ОВК протягом двох років після прийняття Закону не звернулася із заявою про отримання у власність об'єктів меліоративної системи, до складу якої входить насосна станція. По-четверте, внести зміни до законодавчих актів, які створять передумови для утримання водокористувачами меліоративної інфраструктури та залучення інвестицій в неї, а саме: внести до Державного земельного кадастру відомості про меліоративну мережу, її окремі складові та земельні ділянки, меліорацію на яких мережа може забезпечувати, та включити до реєстру речових прав на нерухоме майно відомості про права на меліоративну мережу та її окремі складові.

Законопроектом також передбачена модель розподілу голосів, що необхідна для забезпечення балансу інтересів між власниками (користувачами) невеликих земельних ділянок та власниками (користувачами) великих земельних ділянок, яка полягає у подвійному голосуванні за кожне питання. Що це означає? Що щодо кожного питання голосує: перший раз – кількість голосів, пропорційна кількості оброблюваної землі, другий раз – один учасник – один голос.

Законопроект підтримується та розроблений за участі міжнародних організацій, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, профільних асоціацій. Листи на підтримку надіслали: Всеукраїнський аграрний форум, Всеукраїнська аграрна рада, Асоціація «Український рис», громадська спілка «Асоціація об'єднання водокористувачів», Український клуб аграрного бізнесу, Українська асоціація виробників картоплі, Всеукраїнська асоціація громад, Всеукраїнський конгрес фермерів, Асоціація фермерів та приватних землевласників півдня України, а також Херсонська обласна рада, Одеська та Миколаївська обласні державні адміністрації.

У зв'язку з наведеним вище, рекомендую та прошу Верховну Раду України за результатами розгляду у першому читанні прийняти законопроект за основу.

Прошу підтримати. Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Піпі Наталії Романівні, фракція політичної партії «Голос».

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Цабалю Володимиру Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, надайте слово Володимиру Цабалю.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! За часи незалежності площа сухої ріллі в Україні збільшилася на 60 відсотків, наші поля засихають. Чому це відбувається? Тому що меліоративна інфраструктура за цей час зносилася, держава була неефективним управлінцем цієї інфраструктури. А тепер давайте подумаємо, хто найбільше зацікавлений в тому, щоб ця інфраструктура розвивалася, щоб наші поля поливали? Це, звичайно, власники цієї інфраструктури.

Що пропонується в цьому законопроекті? У ньому пропонується система, за аналогією з ОСББ, як це з квартирами буває, коли були старі ЖЕКи, які нічого не робили, а після створення ОСББ власники самі почали займатися своїми будинками. За аналогією, в законопроекті пропонується нижній рівень меліоративної інфраструктури передати в управління водокористувачам, тобто тим, хто дійсно зацікавлений в розвитку цієї інфраструктури. Прийняття такого закону дозволить збільшити інвестиції в цю інфраструктуру, підвищити ефективність сільського господарства, зменшити державні витрати, а також не допустити деградації нашої землі.

Колеги, ми втретє розглядаємо цей законопроект у першому читанні. Цей проект вже дуже добре доопрацьований з усіх питань, які стосуються права голосу власників з різними земельними ділянками. Закликаю всіх: давайте підтримаємо цей законопроект, давайте не дамо засохнути українським полям!

Дякую за увагу (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна.
Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Мета цього законопроекту – реально запустити в Україні механізм створення організацій водокористувачів, що підвищить ефективність використання меліоративних систем та дозволить залучити додаткові інвестиції

в модернізацію цих систем по всій країні. Особливо важливим цей законопроект є для аграріїв півдня країни, які вже другий рік поспіль страждають від посухи.

Прийняття цього законопроекту дасть змогу збільшити площу землі, на якій застосовується гідротехнічна меліорація, зменшити собівартість поливу та осушення земельних ділянок. Також важливим положенням проекту є те, що об'єкти меліоративної мережі, які перебувають у державній та комунальній власності або є безхазяйними, безоплатно передаються ОВК, територія обслуговування якої співпадає з територією обслуговування відповідної мережі, у власність за її зверненням. І, крім цього, давайте будемо відвертими: цей законопроект пропонує модель організації водопостачання ОВК, яка вже довела свою користь і ефективність на прикладі багатьох країн світу.

Одразу хочу зауважити, що під час доопрацювання цього законопроекту були враховані численні зауваження від середніх та малих фермерів, і це є дуже позитивним моментом. Саме тому сьогодні «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект. Ті зауваження, які ще досі існують, на нашу думку, можуть бути враховані до другого читання. Тому закликаю всіх підтримати законопроект сьогодні, не скорочувати строки підготовки до другого читання, тому що законопроект дуже важливий, і до другого читання, якщо є якість зауваження, їх врахувати і якнайшвидше прийняти законопроект в цілому.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.
Лабазюк Сергій Петрович.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Хмельниччина. Шановні колеги, про що ми сьогодні дискутуємо? Наші меліоративні системи не просто знищені, їх на сьогодні практично не існує. Однозначно, нам потрібно даний законопроект не просто розблокувати і прийняти, а терміново зробити так, щоб стимулювати процес, щоб бізнес створював системи меліорації у той період, коли змінюється клімат і ми маємо з кожним роком все більше посух, від яких страждають наші фермери.

Коли відбувалася дискусія в залі, потрібно було пригадати, як минулого року в аграрному комітеті, а також у сесійному залі тривала дискусія щодо того, виділяти чи не виділяти допомогу аграріям півдня, які втратили врожаї. Врешті-решт ми цього року виділили сотні мільйонів гривень дотацій. Так що, ми хочемо щороку вирішувати проблему шляхом дотацій?

Вважаю, що в доопрацьованому законопроекті № 5202-д усунуті технічні неточності, які дійсно мали місце, і законопроект на сьогодні приведений у відповідність із нормами Водного кодексу, які дають змогу організаціям водокористувачів збалансувати їхні можливості і запрацювати.

Стосовно того, чи передавати станції в приватні руки або, знову-таки, організаціям водокористувачів – це питання, я вважаю, взагалі не дискусійне.

Тому що, якщо ми залишимо в державній власності те, що зруйновано, воно буде таким і залишатися, а жодних поливних систем не з'явиться. Зайдіть на сайт Фонду державного майна України і подивіться на стан цих станцій.

Тому однозначно законопроект потрібно приймати, а між першим та другим читаннями ми зможемо внести ще низку поправок, які збалансують і вдосконалять даний законопроект (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, проблема зрошення – це дійсно проблема, яка потребує вирішення. І нам важливо, що уряд почав нарешті займатися цими питаннями і питання зрошення на сьогодні є основним пріоритетом для міністра. Але, колеги, які мають бути цілі?

Перша ціль – це збільшення площі. Скажіть, будь ласка, чи варто говорити про збільшення площі, коли незрозуміло, які економічні показники будуть безпосередньо на цій території? Я кажу про підключення до електричних мереж. Хіба в цьому законопроекті передбачено спрощення механізму підключення до електричних мереж чи максимально спрощений механізм переведення, скажімо, до першого класу споживачів для людей, які хочуть вкласти кошти? Це впливає на економічні показники. А вартість електроенергії? Колеги, це впливає на економічні показники? Впливає. А хіба не аграрний комітет не підтримав закладення відшкодування вартості електроенергії безпосередньо в бюджет України, про що я говорив і на чому наполягав? Чому цього не відбулося? Колеги, це означає, що збільшення площі не відбуватиметься.

Друга – зменшення ціни на електроенергію.

Третя – покращення управління. Так, я за створення об'єднань водокористувачів, але я за те, щоб великі не витісняли маленьких. І коли голова комітету каже про те, що є перший рівень, другий, так ось, основне: для прийняття рішення достатньо 50 відсотків голосів.

Тому, колеги, так завзято потрібно ще й боротися з рейдерством і допомагати тим людям з сільського виробничого кооперативу «Новоселицький», які стоять біля Верховної Ради України. І це також пріоритетні завдання. Тому давайте не створювати подвійних стандартів, а дійсно розвивати зрошення в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З мотивів – Кулініч. Бачу. Ще три виступи з мотивів, і після цього переходимо до голосування.

Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Доброго дня, шановні колеги! Депутатська група «Довіра». Дійсно, законопроект дуже важливий, тому що ми маємо величезні проблеми у зв'язку з посухою на півдні країни, маємо величезну кількість звернень від аграріїв, і тому це треба якимось чином вирішувати. Але до законопроекту є низка зауважень, хотів би їх озвучити.

По-перше, реєструвати систему пропонується в кадастрі, а це некоректно з точки зору законодавства і ламає існуючу систему.

По-друге, в законопроекті доцільно додати положення про те, що ОВК не можуть бути реорганізовані в юридичну особу іншої організаційно-правової форми господарювання. Є питання щодо того, як буде реєструватися право на меліоративну систему в реєстрі речових прав на нерухоме майно. Але, тим не менше, ми підтримаємо законопроект групою в першому читанні з обов'язковим доопрацюванням до другого читання, щоб всі ці негативні моменти ми зняли і законопроект став законом, який буде працювати для аграріїв.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарасов Олег Сергійович.

ТАРАСОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги. Хочу розвінчати деякі міфи про ОВК, які прозвучали. Перший міф – про те, що меліоративні системи можуть бути передані у приватну власність. Ні, це неправда, тому що системи... Якщо не буде створено ОВК, то ці системи повернуться у власність держави. Окрім випадків, що стосуються тих систем, які не працювали 10 років, або не було створено ОВК протягом двох років з моменту прийняття закону.

У доопрацьованому законопроекті враховані всі запобіжники, які лише могли існувати. Цей законопроект жодним чином не торкається екологічних питань. Було проведено безліч зустрічей представників уряду, нардепів з представниками південних регіонів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги, це не реформа, а чергова псевдо-реформа, яка призведе до того, що підвищаться ціни на водопостачання для тих, хто користується водою, надрами. На сьогодні є дві структури – Державне

агентство водних ресурсів України та Державне агентство меліорації та рибного господарства України – з однаковими функціями, які ці функції мають виконувати. Створюється за державний кошт приватна структура, яка буде встановлювати свої ціни зі стелі.

Ми отримуємо високі тарифи на воду, на ресурси, які належать народу України, і від цього не покращиться, а лише погіршиться робота сільгоспвиробників та промислових підприємств. Це не реформа, це псевдореформа, спрямована на подальше обкрадання українського народу. Це підтримувати не можна, і ми це підтримувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» ([№ 5202-д](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Дякую (*Оплески*). Покажіть по фракціях та депутатських групах.

Надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Ясько Єлизавета Олексіївна.

ЯСЬКО Є.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, прошу дві хвилини вашої уваги, тому що я буду говорити про Донбас. Сьогодні, в цей день, 78 років тому, Донбас був визволений від окупантів. Але ті окупанти були нацистами. Сьогодні ж ми знову маємо невірний Донбас, але окупант вже інший – це Росія. І для того, щоб побачити колись вільний Донбас, хочу у всіх вас запитати: а чи не ми є жертвами радянської пропаганди і тих міфів? Чи знаємо ми справжню історію Донбасу? Чи знали ви, що більшість донбаських підприємств мають європейське коріння? Нам кажуть, що Росія завжди мала там інтереси і будувала підприємства, але протягом XIX-XX століть більшість підприємств Донбасу побудували британці, німці, бельгійці, американці. Нам кажуть, що там завжди був «русский» народ. А що робити з греками, сербами, татарами, поляками, українцями, так, росіянами, які завжди жили там, століттями?

Якщо ми хочемо повернути історію, давайте її пам'ятати. Донецька та Луганська області є і будуть українськими. Але для цього нам треба пам'ятати, що у нас є завжди два рахунки, дві окупації, але, на жаль, лише одне визволення.

Давайте повертати наш справжній, вільний Донбас, але для цього пам'ятати і знати справжню історію.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до наступного питання порядку денного.

Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» ([№ 5091](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Шуляк Олена Олексіївна.

ШУЛЯК О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! До вашого розгляду пропонується законопроект, який є величезною роботою і наших колег, зокрема Фріса Ігоря Павловича, і Міністерства юстиції, і Міністерства розвитку громад та територій, і мені здається, що цей законопроект поставить крапку в дуже багатьох чорних справах недоброчесних забудовників.

З ухваленням цього законопроекту продавати квартири можна буде лише після того, як кожна квартира буде зареєстрована у відповідному реєстрі Міністерства юстиції України. Жодних подвійних і потрійних препродажів, жодних продажів у незаконних будівництвах. І мені здається, що саме сьогодні ми можемо поставити крапку у питаннях щодо того, як вирішити проблеми тисячі довгобудів по всій країні, щоб не було «Аркади», щоб не було «Укрбуду», щоб не було будинків Войцеховського.

Після ухвалення цього законопроекту забудовник буде мати певну частку, яку він зможе продавати лише після того, як будинок буде збудовано, і саме це захистить інвесторів, якщо з забудовником трапляться якісь фінансові негаразди.

А зараз хочу звернутися до своїх колег у парламенті, які інколи підтримують недоброчесних забудовників, які можуть протягувати скандальні детальні плани територій, які можуть забудовувати зелені зони, які можуть будувати в скверах, які можуть забудовувати території на берегах озер і річок. Хочу звернутися до вас з проханням повернутися обличчям до людей, які щороку інвестують у придбання своїх перших квартир на первинному ринку

нерухомості: ухваливши цей законопроект, підтримайте людей, а не недобро-чесних забудовників.

Прошу підтримати проект закону № 5091.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Стріхарський Андрій Петрович.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 196, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, головуєчий! Доброго дня, народні депутати! Проект Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» (№ 5091) було розглянуто на засіданні Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування 2 червня 2021 року.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України розглянуло даний законопроект і має деякі зауваження, але ми можемо усунути ці недоліки між першим та другим читаннями.

За результатами всебічного обговорення комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України даний проект закону за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Комітет також вирішив звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Шановні колеги! Даний законопроект, я повторюю, дійсно правильного характеру, зокрема положення щодо будівництва, які забезпечать майбутнім інвесторам прозорість під час придбання нерухомості. Придбання нерухомості буде здійснюватися лише після отримання дозволу на будівництво. Це допоможе майбутнім інвесторам уникнути перешкод, не потрапити в пастки, не стати жертвами махінацій забудовників. Тому ми боремося лише за чесність, за справедливість і за правильних забудовників.

Прошу підтримати даний законопроект, і дякую всім. Сподіваюся на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Так сталося, що в Україні наші громадяни, щойно вони збирають певну кількість коштів, інвестують в нерухомість, в квартири. Тому що це найбільш зрозумілий спосіб, як можна вкласти свої 10, 20, 30 чи 40 тисяч доларів. Але дуже часто це всі кошти, які у них є. Дуже часто для цих людей це справа життя, крок життя. Це справді важливо. Тому надзвичайно важливо захищати цих людей.

Якщо говорити конкретно про цей законопроект, то ми бачимо, що найбільш позитивним є те, що унеможлиблюється так званий подвійний пере продаж. Це коли ти купуєш квартиру, а злісний, недобросовісний забудовник потім продає цю квартиру вдруге. І люди, які все життя збирали ці кошти, ці 10, 20, 30, 40 тисяч доларів, їх втрачають. І це, однозначно, є перевагою цього законопроекту. Але водночас хотів би, щоб кожен із нас, кожен парламентар дуже велику роботу провів до другого читання цього законопроекту, тому що йдеться про речові права на ще не збудований об'єкт. Йдеться про об'єкт, якого ще немає. І якщо, наприклад, будівництво буде з тих чи інших причин зупинено, треба поставити запитання: а які права і повноваження матимуть органи місцевого самоврядування, які права будуть мати інші регулятори, якщо потрібно буде зупинити будівництво? Будівлі ще немає, а квартири вже на папері існують.

Тому, шановні колеги, цей законопроект має добру ідею. Людей потрібно захистити, їхні інвестиції, кошти, які вони збирають все життя і вкладають у квартири, неодмінно потрібно захищати. Але наше з вами завдання зробити так, аби до другого читання не допустити жодних інших зловживань, якщо раптом забудовник виявиться недобросовісним.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Саврасову Максиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Саврасов.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, одна з головних ідей законопроекту полягає в запровадженні в ньому поняття «спеціальне майнове право на об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості», під яким розуміється різновид майнового права на об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості, яке полягає у володінні і розпорядженні таким об'єктом за своєю волею, незалежно від волі інших осіб, якщо інше не визначено законом, та виникає після отримання права на виконання будівельних робіт, але не раніше державної реєстрації такого права, та припиняється після прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, але не раніше державної реєстрації права власності на відповідний об'єкт нерухомого майна.

Тобто законопроект дуже цікавий, дуже корисний, і я вважаю, що ми підтримаємо його за основу з подальшим доопрацюванням у комітеті.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ларін Сергій Миколайович.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Цей законопроект дійсно може допомогти захистити права наших громадян, у даному випадку майнові. І сподіваюся, що цей законопроект об'єднає Верховну Раду України та допоможе продемонструвати відповідальність.

Але щойно чув дуже красиві слова про Донбас, і всі вони нас схвилювали, адже як так відбувається, що на лінії розмежування до сьогодні гинуть наші хлопці? Чому після обіцянки протягом року врегулювати конфлікт на Донбасі, на жаль, віз і нині там? Ба більше, генерал-лейтенант Наєв, політичні погляди якого, ще раз підкреслюю, я не розділяю, але він викликав повагу у військових, і при ньому було найменше загиблих солдат з нашого боку за весь час протистояння. Він беріг кожного солдата, і за це його любили і поважали.

Ми, точніше, влада, зняла доволі компетентного начальника Генерального штабу Хомчака. Зараз ми чуємо, як новий начальник Генштабу говорить, як свого часу казав Гелетей, що він на танку проїде по Червоній площі. Гелетей нам у 2014 році пообіцяв парад у Севастополі, закінчилося це Іловайськом.

Я вимагаю від відповідальних командирів думати про життя солдат, тому що за кожне слово платять вони, а начальнику Генерального штабу генерал-лейтенанту Залужному хочу нагадати, що всі танки знаходяться в його безпосередньому підпорядкуванні. Хочеш ехати на Красну площадь – садись на танк и ездай! А «бахвальство» і прикривання патріотичною риторикою не личить керманичу Генерального штабу (*Оплески*).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

Потім Скороход, Фріс, і переходимо до голосування.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» вважає, що даний законопроект є надзвичайно важливим: він про людей, він про захист і безпеку громадян.

Скажіть мені, чи важлива для держави тема: багато тисяч ошуканих інвесторів, які роками, вклавши свої кошти, можливо, останні, можливо, запозичивши, не можуть розраховувати на вчасне отримання житла або це житло перепродано, закладено тощо? Тому даний законопроект, який має повністю знищити будівельні піраміди, який обмежить ризики для інвесторів на ринку нерухомості і зменшить ризики для банків, що беруть у цьому участь, є надзвичайно важливими.

Хочу нагадати, що інвестори зможуть отримати повну інформацію щодо всіх етапів будівництва, наявності у замовника права на виконання робіт тощо.

Депутатська група «Довіра» буде підтримувати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Тисячі людей були ошукані недобросовісними забудовниками, коли вклали останні гроші в те, щоб придбати житло, якого вони ніколи не побачать. Даний законопроект допоможе хоча б частково вирішити ситуацію. Його обов'язково необхідно підтримувати, адже запроваджується обов'язкова державна реєстрація майнових прав на незавершене будівництво. Це дійсно вирішення проблеми перепродажів ще непобудованого житла, але при цьому нам необхідно доопрацювати питання щодо страхування, якщо будівництво не буде завершено і об'єкт не буде зданий в експлуатацію. Я думаю, між першим та другим читаннями ми можемо це додати.

Всіх закликаю підтримати даний законопроект, а депутатська група «Партія «За майбутнє» обов'язково голосує «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю вас, шановні колеги! Хотів би, щоб ви дуже прискіпливо поставилися до цього законопроекту. Послухайте мене уважно. Вперше в нашому праві і в нашому законодавстві ми вводимо поняття спеціального майнового права на нерухомість, яке підлягає державній реєстрації. З цього моменту наші люди, які інвестують в нерухоме майно, в квартири, зможуть продавати це спеціальне майнове право, вони зможуть передавати його в іпотеку. На вказане майнове право будуть накладатися обтяження, заборони та іпотеки. Ми убезпечимо людей від того, аби одна й та сама квартира продавалася в різні руки.

Прошу вас уважно поставитися до цього законопроекту, гарантувати нашим громадянам збереження їхнього права власності і підтримати цей законопроект, натиснувши зелену кнопку «За».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Займіть свої місця і підготуйтеся до голосування, будь ласка,

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» ([№ 5091](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні колеги, зараз я звертаюся до вас. Сьогодні в порядку денному у нас є проект постанови [№ 5497](#), автором якого є я. Йдеться про звернення Верховної Ради України до міжнародних інституцій щодо абсолютно брутального порушення міжнародного права, яке просто зараз відбувається в окупованому Росією Криму, на окупованій частині Донбасу, коли Росія готує проведення так званих виборів до так

званої Державної Думи Російської Федерації на українських територіях із залучення українських громадян.

Річ у тім, що цей проект постанови стоїть дуже далеко в порядку денному, і зрозуміло, що якщо він там залишиться, ми сьогодні до нього не дійдемо. Тому у мене прохання до керівництва Верховної Ради України, до всього залу: нам треба розглянути цей проект постанови сьогодні або завтра, тому що вибори в Росії відбудуться наступного тижня, а ми не будемо більше збиратися і пленарних засідань не буде. Нам дуже потрібно ще раз сказати світу, що Крим – це Україна, що те, що робить Росія, є безпрецедентним порушенням міжнародного права, що Росія сьогодні не лише в Криму, а й на Донбасі залучає сотні тисяч українських громадян, роздаючи їм паспорти і втягуючи їх у вибори. Вони вже їх возили на так званий референдум про «царские полномочия Путина», тепер вони хочуть через онлайн-систему, Ростовську область, голосування їх.

Тобто Росія намагається знову використати нашу територію, наших громадян, для своїх виборів. Те, що взагалі вибори в Росії – це ніякі не вибори, всім відомо. Тому що навіть у ПАРЄ, щойно вони почули, що мене можуть направити спостерігачем на цих виборах, там була істерика. ОБСЄ вони відмовили навіть у спостерігачах: сказали, що у них COVID-19, розумієте. У них COVID-19, тому не можуть спостерігачі ОБСЄ вперше з 1991 року спостерігати за виборами в Російській Федерації.

Там готується абсолютно брутальна фальсифікація на користь «імператора» Путіна, і ще для цього хочуть використати Україну. Тож у мене велике прохання: або сьогодні, або завтра ми маємо обов'язково розглянути цей проект постанови. Це має бути наше слово. І ми тут маємо бути всі єдині, крім тих «консервів», які не проголосують. Заодно ми ще раз побачимо насправді, хто є хто, і скажемо, хто є Путін. І знаєте, що мене турбує? Я не бачу тимчасової слідчої комісії щодо «вагнерівців», я не бачу багатьох інших речей. І я зараз дуже хвилююся, щоб цей проект постанови не відклали у довгий ящик. Невже ми знову збираємося зазирати в очі Путіну? Там «мальчики кровавые в глазах» і більше нічого.

Тож, друзі, будь ласка, підтримайте, і обов'язково треба цього тижня нам за нього проголосувати.

Дякую. Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про віртуальні активи» ([№ 3637](#)).

На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань цифрової трансформації Чернев Єгор Володимирович.

Шановні колеги, хто буде наполягати на поправках? Ніколаєнко, і одна поправка на підтвердження, я так розумію? Не відпочивайте.

Ніколаєнко, 54 поправки – заміна на виступ, 3 хвилини, і чотири поправки ви ставите на голосування, я правильно розумію? Сергію Володимировичу, присядьте, будь ласка, не видно Ніколаєнка.

Три хвилини дайте.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуєчий. Дійсно, я як автор, який подав 54 поправки, хочу звернути увагу лише на декілька моментів, а потім нехай зал визначається.

Отже, «Батьківщина» не буде підтримувати цей законопроект, тому що, нагадаю, у першому читанні він ледь-ледь набрав 230 голосів, і то, була обіцянка авторів, що він буде значно доопрацьований. Було подано майже 500 поправок, з яких враховано менше половини. Всі мої 54 поправки були відхилені. Звісно, я, як і вся країна, радію з того, що навіть генеральний директор *Apple* вітає наших цифровізаторів з успіхами на їх шляху, але це зовсім не означає, що можна у Верховну Раду засилати законопроект, який не витримує жодної критики з боку фахівців, насамперед з фінансового сектору.

Щоб у цьому переконатися, достатньо ознайомитися зі слухними зауваженнями Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України щодо неузгодженості норм проекту з Цивільним кодексом, ба більше, з декількома статтями Конституції України. Це думка не моя, це висновок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Цей законопроект продукує велику плутанину в термінах і не дає правового визначення природі віртуальних активів. Законопроектом не конкретизовано, до якого саме виду активів відносяться віртуальні активи: матеріальні, нематеріальні, грошові кошти чи цінні папери. Він вносить повний дисбаланс у питання організації державного регулювання у сфері обороту віртуальних активів, адже, враховуючи міжнародну практику, регулюванням процедур публічної пропозиції віртуальних активів мають займатися регулятори фінансових ринків. У нас в Україні такий регулятор є, і ми посилюємо його роль сьогодні. І мені дивно, що мої поправки як голови профільного підкомітету з питань обігу фінансових інструментів (деривативів) не були враховані. Саме центральний орган виконавчої влади має відповідний досвід регулювання ринків і має спостерігати за тим, щоб не було шахрайства. Саме цей орган сьогодні реалізує цю політику.

Водночас у цьому законопроекті пропонується створити якісь нові центральні органи виконавчої влади, один із яких буде забезпечувати формування державної політики у сфері обороту віртуальних активів, а інший – реалізувати цю державну політику. Тим самим ігнорується порядок, адже центральним органам виконавчої влади не притаманне виконання ролі регулятора. Тому

коло питань, пов'язаних із регулюванням діяльності щодо забезпечення віртуальних активів, має буде віднесено до компетенції фінансових регуляторів – Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Крім того, в законопроекті відсутні положення, які передбачають захист прав інвесторів, споживачів та протидію зловживанню на ринку віртуальних активів.

Буду просити поставити на голосування для врахування чотири поправки, які принаймні вирішать питання щодо регулятора.

Дякую. Прошу врахувати та підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чотири поправки.

Ставиться на голосування поправка 289... Шановні колеги, сьогодні в стінах Верховної Ради присутні наші гості, наші колеги з різних парламентів світу. Вони були сьогодні присутні на молитовному сніданку. Ми раді вас вітати! Раді вітати друзів України в стінах українського парламенту (*Оплески*).

Ставиться на голосування поправка 289 Ніколаєнка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 129.

Рішення не прийнято.

Поправка 300. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 124.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 353. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 122.

Рішення не прийнято.

І поправка 372, також Ніколаєнка. Комітетом вона не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 133.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Жмеренецький, 3 хвилини замість поправок, і потім переходимо до голосування. Одна поправка, я знаю, буде ставитися на підтвердження, і після цього голосуємо за законопроект в цілому.

Прошу.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги. Я всіх нас вітаю, ми йшли до цього законопроекту небагато-немало – 7 років. І за попередньої каденції були спроби легалізувати цю галузь,

але їм не вдалося, і нам знадобилося два роки для того, щоб узгодити з усіма регуляторами, з усіма стейкхолдерами всі деталі. Хочу пройтися по тим запереченням, які часто лунають як міфи і в медіа, і в цьому залі.

Щодо регуляторів. Передбачається три регулятори. Це спеціалізована служба з фахівцями як у фінансовій галузі, так і у галузі віртуальних активів. Це Національний банк України, що чітко прописано в законопроекті, і Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Ба більше, цей законопроект офіційно отримав лист підтримки від Державної служби фінансового моніторингу України, де зазначено, що якщо ми не ухвалимо цей законопроект, то ризикуємо потрапити в списки «сірих» фінансових зон *FATF*, і нам терміново потрібно це робити, бо Україна наразі не може здійснювати ефективний фінансовий моніторинг. Є офіційний лист підтримки від Національного банку України, який навіть планує запускати цифрову гривню на базі технології блокчейн, що вже було протестовано у попередні роки, і вони готові до цього. Тобто законопроект враховує найкращий, провідний світовий досвід. Лише декілька країн світу насправді створили якесь законодавство в цій галузі. Вам всім вони відомі: це Німеччина, Люксембург, Сінгапур. І Україна буде серед п'яти чи десяти країн-лідерів у цій галузі.

Наразі в Україні щоденний обіг віртуальних активів складає 1 мільярд гривень, цей 1 мільярд знаходиться в тіні. Всі обмінники, які міняють віртуальні активи, криптовалюти на долари чи гривні, по факту нелегальні. І ці люди ховаються, тягають гроші в якихось валізах, в сумках. Міжнародні біржі також не можуть прийти в Україну, вони не можуть обслуговуватися в українських банках. Банки втрачають ресурси, втрачають ліквідність. З жодної операції з віртуальними активами не сплачуються податки в Україні, тобто весь цей мільярд гривень функціонує поза легальною, «білою» економікою.

Віртуальні активи – це не щось таке, що ми хочемо створити з нуля, це те, що вже давно існує: існує в Україні, існує в світі. Настає час в українському законодавстві створити нормальні, цивілізовані умови, щоб це функціонувало. Щоб компанії реєструвалися в Україні, а не їхали за кордон, щоб банки отримали фінанси, щоб бюджет отримав податки, щоб підприємці отримали захист і могли в судах повертати своє обладнання, конфісковане незаконно, або вкрадені віртуальні активи.

Тому, друзі, давайте цей законопроект приймемо. Далі у нас ще великий шлях, нам потрібно буде і до Цивільного, і до Податкового кодексів внести поправки. Ще потрібен буде майже рік для того, аби галузь запрацювала, але це величезний перший рамковий крок (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк, одна хвилина замість правок, і голосуємо.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні

колеги, багато зауважень, які ми чуємо, мають свою логіку. Справді, давайте говорити відверто: біткоїн та інші криптовалюти створені саме для того, щоб їх не контролювала держава. І це те, з чим буде стикатися весь світ у новому столітті. Але я вважаю, що такий закон потрібен, щонайменше сьогодні, коли у всіх інтернет-виданнях, які читає світ, де читають про українських айтішників, з'явиться новина, що Україна прийняла закон про біткоїн. І це ще раз підтвердить, що Україна є провідною країною, зокрема і в ІТ-галузі.

Впевнений, що ми багато разів будемо повертатися до цього закону. Це нова галузь, але її треба регулювати: треба регулювати під час подання декларацій, треба регулювати під час обігу. Але це перший крок, який, я вважаю, точно не зробить гірше, але покаже, що ми є не країною третього світу, а передовою державою і приймаємо сучасні виклики, які є, зокрема, і в фінансовому секторі. Тому вважаю, що треба голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Хочу поставити поправку 434 на підтвердження. Поясню дуже коротко, чому ми маємо її зараз провалити.

Річ у тім, що у нас попереду, як я вже сказав, довгий шлях внесення змін і до Цивільного, і до Податкового кодексів. Наразі в профільному комітеті працює робоча група, працюють цивілісти, які напрацьовують комплексні зміни до Цивільного кодексу України. І тому, оскільки у нас є час до набуття чинності цим рамковим законопроектом про віртуальні активи у разі його прийняття, давайте дамо нашим колегам з профільного комітету разом із Міністерством цифрової трансформації України доопрацювати ці зміни і окремим законом їх прийняти.

Тому прошу зараз цю поправку провалити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЧЕРНЄВ Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ми, звісно, згодні з автором. Дійсно, це окреме питання, яке має бути доопрацьовано. Ми хочемо винести питання щодо регулювання в кодексі, тому прошу не підтримувати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви чули позицію профільного комітету. Поправка 434 була врахована, але думки змінилися, я так розумію. Готові голосувати?

Ставиться на підтвердження поправка 434. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

На жаль, поправка не набрала необхідної кількості голосів і була відхилена. Переходимо до голосування за законопроект в цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про віртуальні активи» ([№ 3637](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Закон прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо одночасного переходу прав на земельну ділянку у зв'язку з переходом прав на об'єкт нерухомого майна, який на ній розташовано» ([№ 5248](#)). Це друге читання.

Хтось буде на поправках наполягати? Скільки поправок? Одна? Тоді пішли по таблиці.

Івченко. Не наполягає.

Мошенець. Не наполягає.

Шахов. Не наполягає.

Поправка б. Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Дмитре Олександровичу, будь ласка, дайте 2 хвилини, я щодо своїх поправок виступлю. Виступ 2 хвилини, можливо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини замість поправок, правильно? Дві хвилини Вельможному дайте, будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Ухвалюючи відповідний проект закону, ми робимо правильні кроки назустріч громадянам, спрощуючи бюрократичні процедури, пов'язані з переоформленням майна. Проте вказаний проект закону містить суттєві недоліки, зокрема щодо надмірної дерегуляції процесу переходу прав. Це може стати полем для маніпуляцій, адже відсутність достатнього документального забезпечення може просто ввести в оману людей, залишивши їх ні з чим. Я не за чутками знаю, що

в нашій державі відбуваються рейдерські захоплення земельних ділянок, підроблення документів щодо права власності, має місце службове недбальство, внаслідок якого страждають люди.

Один з маленьких прикладів – події, що відбулися нещодавно. До мого колеги Олександра Сухова звернулися численні мешканці Лисичанська, які вказали, що в одному з районів міста незаконно добувають вугілля. Приїхавши в зазначене місце, ми просто стали в ступорі, адже на декількох десятках гектарів розвернули цілий полігон. Через видобування вугілля таким варварським способом нищиться екологія Луганщини. Ця земля вже ніколи не буде придатною ні для чого. Чи були дозволи у людей, які це роблять? Якісь фільчині грамоти, ось і всі документи.

Правоохоронні органи розслідують кримінальне провадження за цим фактом, встановлюються збитки, завдані державі. Це ми тримаємо на контролі. Якщо держава не буде правильно регулювати питання щодо переходу прав на земельну ділянку у зв'язку з переходом прав на об'єкт нерухомого майна, ми опинимося в тотальному хаосі: «чорні» нотаріуси зможуть забрати землю у будь-якої людини під виглядом продажу нерухомості, яка знаходиться на ній. Як народні обранці ми повинні до всіх процесів підходити зважено, розумно та з користю для громадян.

Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект. Депутатська група «Довіра» та вся Луганщина голосують «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальов Олексій Іванович.

КОВАЛЬОВ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 186, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це той законопроект, якого потребує не лише бізнес, а й звичайні громадяни, які будуть захищені, і придбавши будівлю, споруду чи житловий будинок, вони дійсно отримають земельну ділянку в межах, визначених актом постійного користування або правом власності.

Також хочу зазначити, що даний законопроект буде корисним також для малої приватизації, адже в ньому врахована моя позиція щодо єдиного майнового комплексу. Оскільки коли люди будуть придбавати шляхом прозорої приватизації єдиний майновий комплекс, до них буде переходити також акт постійного користування.

Ми бачимо, що велика кількість державних об'єктів в занедбаному стані. Люди (фізичні особи), забудовники (юридичні особи) придбають цю нерухомість саме для подальшої забудови. Фактично вони будуть застраховані, буде гарантуватися їхнє право на землю, і воно буде використовуватися саме для цілей держави.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Наступна поправка 7. Мамка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановні народні депутати, скажіть, будь ласка, законопроект, який приймається і стає законом, повинен мати якусь логіку і юридичне забезпечення?

У цьому законопроекті йдеться про те, що право власності на недобудований будинок, на землю і все інше переходить від власника, який його продає. Як можна продати недобудову або щось інше, якщо ця недобудова є в реєстрі? Вона потрапляє до реєстру, коли побудовано більше 70 відсотків. Власник земельної ділянки, який буде продавати недобудову, об'єкт, який стоїть на земельній ділянці, продає її за двома актами. Буде за одним актом, але крім державного і комунального...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 7. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 12. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги, хотів сказати, що «Батьківщина» відкрила антирейдерські штаби. Ви знаєте, що багато звернень на сьогодні з різних областей приходять безпосередньо щодо рейдерства в аграрній сфері, і я просив би парламент, щоб ми з вами чітко реагували на ті виклики, які надходять сьогодні після відкриття ринку землі. Я хотів би, щоб ми реагували на звернення тих людей, які приходять під стіни Верховної Ради України, зокрема з СВК «Новоселицький», який сьогодні в судах б'ється з людьми, які безпосередньо знаходяться в цьому залі – залі Верховної Ради України.

Колеги, підроблення протоколів загальних зборів дало змогу забрати більше тисячі гектарів земель. Те саме відбувається і в інших областях: надходить інформація з Запорізької, з інших областей. Давайте, будь ласка, займатися і законодавством, що регулює ці питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж більше не наполягаєте, так?

Поправка 14. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги, ще хотів сказати, що у нас багато законодавчих ініціатив, які прискорюють прийняття, а фактично

дають змогу притягувати до відповідальності тих, хто сьогодні займається, наприклад, реєстрацією речових прав. У нашому контексті важливим у цьому законопроекті є те, що реєстратори мають чітко розуміти, що за незаконне входження до реєстраційних книг і реєстраційні дії має настати відповідальність. Лише після встановлення такої відповідальності ми зможемо чітко сказати, що захищаємо людей, які володіють майном. Лише після цього ми зможемо чітко показати інвесторам, що їхні права власності будуть захищені.

Давайте посилювати відповідальність тих людей, які мають доступ до реєстрів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягаєте на голосуванні? Не наполягає, бачу.

Далі, поправка 17. Вельможний. А, все, пройшли.

Поправка 22. Мамка.

МАМКА Г.М. Попередній промовець звертав увагу на те, що реєстратори не несуть відповідальності. Дійсно, відповідальності немає, тому що у них є право перевіряти документи, а не обов'язок. І чомусь Верховна Рада України вперто стоїть на своєму і не вносить жодних змін до цих законів. Доки немає обов'язку, відповідальності не буде.

Хотів би все-таки продовжити свій виступ щодо попередньої поправки і зазначити наступне. Зверніть увагу, скільки фізичних, юридичних осіб придбало об'єкти комунальної, державної форм власності, самі об'єкти, а договори оренди на землю щодо їх обслуговування поукладали і кожного року ходять, кланяються і продовжують їх. Але чому ми ділимо фізичних і юридичних осіб, чому ми ділимо залежно від форми власності: комунальної, державної чи іншої? Чому ми робимо винятки в законопроекті? Там, де винятки, там корупція. Необхідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 22. Комітет її не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 25. Мамка.

МАМКА Г.М. Реформувати можна для всіх, вносити зміни для всіх суб'єктів, які користуються, права яких можуть бути порушені тощо. Але звертаю увагу на винятки. Якщо щодо об'єктів, які належать фізичним та юридичним особам, це робити можна, то якщо це об'єкти, які були у комунальній і державній власності, це зробити неможливо. Скажіть, будь ласка, ми подальші кроки будемо робити в цьому напрямку чи ні?

Якщо є комунальна чи державна власність, придбана на законних підставах, влада нічого не зробила, щоб виявити порушення, задокументувати, притягнути до відповідальності, необхідно не блокувати рішення, а дати дозвіл на використання цих прав як щодо об'єктів комунальної, так і щодо об'єктів державної форми власності. Так буде вірно по відношенню до громадян України, а не розробляти законопроекти під визначених осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 25. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 28. Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, можна дати слово доповідачу або голові комітету для того, щоб він пояснив позицію? Яка ж різниця між фізичними та юридичними особами, яким надається право, певні спрощення, і коли ми допомагаємо громадянам у вигляді несплати податків за оформлення земельної ділянки?

Яким же чином буде відбуватися це оформлення будинку і земельної ділянки? Чи будуть вноситися зміни до інших кодексів, до Податкового кодексу, чи це передбачено? І чому ми позбавляємо таких можливостей в аналогічних ситуаціях, якщо брати до уваги випадки з майном, яке знаходиться в комунальній, у державній формі власності? Такі речі необхідно все-таки пояснити і виявити ініціативу: або дати права всім, або взагалі таких прав не давати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 28 народного депутата Мамки. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 32. Мамка.

МАМКА Г.М. Слава Богу, що в поправці 32 ми все-таки порушуємо питання щодо оренди таких земельних ділянок. Але невизначеність, що міститься у законопроекті, породжує або корупцію, або невірний підхід до його майбутнього використання. Необхідно все-таки, якщо говорити про оренду, унормувати питання щодо оплати, мінімальний, максимальний рівень, і вносити зміни до інших статей та кодексів, які регулюватимуть ці правовідносини між фізичними та юридичними особами. Таких змін немає. Доки не буде таких змін, будуть використовувати навмання, і реформа відбуватиметься наступним чином – що маємо, те маємо.

Прошу поставити мою поправку на голосування. А щодо форм власності, щодо об'єктів, все-таки дайте слово поважному голові комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За численними зверненнями народного депутата Мамки, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего, щодо ваших поправок, більшість з яких стосується, насправді, одного й того ж, і це пов'язано з продажем об'єктів державної або комунальної форми власності, а саме одночасного переходу права на земельну ділянку.

Я вважаю їх достатньо хорошими, відверто вам кажу. Але чому в цій частині зроблено виняток? Тому що у нас два різні органи розпорядження державним, комунальним майном і землею. Ми спілкувалися з ними щодо цього, і вони попросили, щоб це окреме питання, досить важливе, не було предметом розгляду цього законопроекту. Через це в цій частині було зроблено виняток.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Представники державних органів. Це питання не було предметом розгляду цього законопроекту...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 32. Комітетом не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 42. Мамка.

МАМКА Г.М. Шановний український народе, ви чули виступ голови комітету. Уявляєте, нас, народних депутатів, хтось попросив цього не робити? Ось це невірні підходи у влади. Необхідно або робити, або не робити. Якщо наділяти правом щодо об'єктів, то наділяти всіх, і приймати рішення щодо комунальної і державної форм власності.

Прошу поправку 42 поставити на голосування. У ній йдеться про те, щоб дозволити в ситуації з об'єктами державної і комунальної форм власності надавати право для користування земельними ділянками в автоматичному режимі, але з подальшим внесенням змін до Податкового кодексу України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 42. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.
Поправка 55. Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, це моя остання поправка. Хотів би сказати про якість законів, а потім про їх виконання. Необхідно говорити про комплексний підхід для того, аби законом користувалися громадяни України, а не іноземці. Нам необхідно все-таки вносити комплексні зміни. Чому комплексні? Якщо така історія є, то, ви розумієте, будинок, який продається, чи недобудова – це одна угода, яка обкладається податком. Земля, яка продається, обкладається іншими податками, що визначені Податковим кодексом України, які сплачують суб'єкти, що укладають угоду.

Яким чином це наразі буде відбуватися: слід платити це як податки з однієї угоди, з двох угод, в автоматичному режимі чи хтось щось не буде платити – цих пояснень не існує. Необхідно також вказати інші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 55. Комітетом вона не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект в цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо одночасного переходу прав на земельну ділянку у зв'язку з переходом прав на об'єкт нерухомого майна, який на ній розташовано» ([№ 5248](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, у нас залишилося 7 хвилин до перерви. Я думаю, що ми трошки раніше її розпочнемо. Немає заперечень?

Оголошується перерва до 12.30.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, від декількох фракцій надійшло звернення щодо того, щоб розглянути проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку із незаконною підготовкою виборів у Державну Думу Російської Федерації у тимчасово окупованій АР Крим та Севастополі та з залученням до голосування громадян України з окупованої частини Донецької та Луганської областей» ([№ 5497](#)). Є пропозиція розглянути

це питання зараз. Немає заперечень? Немає. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, нам необхідно проголосувати за скорочену процедуру розгляду цього питання. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати? Готові?

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд за скороченою процедурою проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку із незаконною підготовкою виборів у Державну Думу Російської Федерації у тимчасово окупованій АР Крим та Севастополі та з залученням до голосування громадян України з окупованої частини Донецької та Луганської областей» (№ 5497). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 206.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Хочу подякувати, колеги, вам за те, що ми будемо зараз розглядати це питання, не відкладаючи його, тому що, дійсно, це важливо зробити саме зараз, до виборів у «державну дуру», тобто Державну Думу Російської Федерації. Тому що ці вибори росіяни збираються провести не лише на своїй території, що є їхнім правом, хоча виборами це назвати складно. Те, що вони роблять, це абсолютно brutальне порушення всіх демократичних норм і просто призначення такої собі боярської думи «при царі Путині». Але це їхня внутрішня справа. Проте, на жаль, вони хочуть це зробити ще й на українській території, на території українського Криму, залучаючи українських громадян Криму і Донбасу.

Йдеться про те, що сотням тисяч громадян України російська влада роздає російські паспорти, і наразі хоче долучити їх до виборів для того, щоб вони проголосували. До речі, вони ще й висувають усіляких «бородаїв» та інших негідників, різноманітних пропагандистів, яких вони просувають у свій парламент для того, щоб вони й надалі промивали мізки людям, зокрема і в міжнародних організаціях. І все це вони хочуть зробити, зокрема, і голосами українців. Це brutальне порушення міжнародного права. Це brutальне порушення всіх засад міжнародного права і, звичайно, Конституції України.

Ба більше, все це вони роблять у той момент, коли вони знищують людей в Криму. Коли Нарімана Джелилова та інших активістів Меджлісу кримсько-татарського народу просто знищують за їхню участь у Кримській платформі і за підтримку України. В таких умовах наше з вами завдання – сказати «ні!». Крим – це Україна. Те, що зараз робить Росія, це ніякі не вибори, а «державна дура», тобто Дума – нелегітимна (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мережко Олександр Олександрович від комітету.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, до речі, стосовно того, про що сказав щойно Олексій Олексійович, хотів би додати, що фактично вибори до Державної Думи Російської Федерації вже розпочалися і згідно з останньою інформацією таємно проводяться у військових частинах. Тобто цей злочин Росія вже почала вчиняти.

Шановний головуючий! Шановні колеги! Сьогодні на розгляд Верховної Ради України пропонується внесений народним депутатом України Гончаренком Олексієм Олексійовичем проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку із незаконною підготовкою виборів у Державну Думу Російської Федерації у тимчасово окупованій АР Крим та Севастополі та з залученням до голосування громадян України з тимчасово окупованої частини Донецької та Луганської областей».

Метою законопроекту є схвалення згаданого звернення Верховної Ради України, яким засуджуються протиправні дії Російської Федерації щодо незаконної підготовки до проведення 19 вересня 2021 року виборів до Державної Думи Російської Федерації на тимчасово окупованій частині території України та примусової паспортизації громадян України. Ці дії Росії зухвало порушують основні норми міжнародного права. Проведення виборів до Державної Думи Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України є незаконним, а отже унеможливорює визнання їхніх результатів.

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні розглянув законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому з урахуванням пропозицій та зауважень комітету. Тож, шановні колеги, закликаю вас підтримати цей проект постанови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович. Бобровська?
Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Вчора під час свого виступу я наголошувала і сьогодні теж нагадаю, що 17-19 вересня відбудуться вибори до Державної Думи Російської Федерації. Але наголошу і нагадаю вам, що з 10 вересня стартують масштабні

навчання Російської Федерації та Республіки Білорусь. Це ті речі, про які український парламент не може мовчати: ми повинні про це говорити і звертатися, зокрема через інструмент заяв і постанов, до міжнародного співтовариства принаймні для фіксації подібних воєнних злочинів.

Але я хотіла би наголосити на наступному. Окрім того, що в Криму Російська Федерація останніх вісім років фактично напряду змінює етнічний склад, заселяючи туди, так, як вони це робили останні 100 років, громадян Російської Федерації невідомих спеціальностей, з глибинок і так далі, вони проводять наступну політику: вибори до Державної Думи пройдуть з новими прізвищами, які, зокрема, мають безпосереднє відношення до збройних формувань так званих «ЛНР» і «ДНР».

Ба більше, в цих виборах буде брати участь колишній так званий очільник уряду «ДНР» Бородай, буде брати участь його дружок Прилепін і так далі, і тому подібне. Починаючи від рядових солдатів, які безпосередньо тримали зброю в руках, закінчуючи їхніми так званими міністрами так званих їхніх урядів. Це повна гібридизація, яку ми отримуємо завдяки обранню подібних людей до Державної Думи, людей, які, в принципі, не мають права легітимно йти на вибори, а самі вибори не можуть бути визнані на цій території. Для нас це буде величезне питання: що робити далі, під час деокупації цих територій і подальшої роботи з ними.

Тому однозначно «за». І будемо пильнувати за тим, що відбуватиметься 17-19 вересня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, В'ятрович.

Геращенко Ірина Володимирівна. Потім Батенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, якщо подивитися російське телебачення, то здається, що ніяких виборів до Державної Думи не існує – там суцільна Україна: щодня, багато, з ненавистю. І зрозуміло, чому там немає виборчої кампанії: тому що ніяких виборів дійсно не існує. Там буде призначена Кремлем Державна Дума, і, власне, це країна тоталітарна, авторитарна, де вже 25 років немає жодних виборів. Але найстрашніше для світу, що світ цього не помічає. І так само не помічає тієї ганебної насильницької паспортизації, яка відбувається на окупованому Донбасі. І, дійсно, не лише насильницької паспортизації в Криму, а й зміни демографічного складу Криму.

Власне, ми були переконані, що на Кримській платформі, проведення якої ми вітаємо, тому що сьогодні важливо тримати тему Криму в інформаційному полі не лише України, а й усього світу, тема насильницької паспортизації і невизнання цих фейкових виборів, які проводять на українській території Путін і його камарилья, буде однією з ключових тем. Шкода, що ця тема, так само, як, наприклад, тема блокування українського морського пароплавства в Азовському

морі, в Керченській протоці, як і тема звільнення заручників, були другорядними. Тому дуже важливо, і ми в даному випадку дякуємо колегам з монобільшості, що зараз ми з вами розглядаємо проект постанови, який засуджує фейкові, незаконні вибори, які Російська Федерація проводить на окупованих територіях України.

Дуже важливо, щоб цей проект постанови об'єднав зал не лише голосуванням, а й сприяв об'єднанню на всіх міжнародних майданчиках. Ми з вами маємо доносити нашим міжнародним партнерам позицію щодо невизнання виборів до Державної Думи, а значить майбутніх російських делегацій в міжпарламентських асамблеях і їхніх повноважень, тому що вони будуть обрані незаконно в Криму, на окупованому Донбасі громадянами України, яких сьогодні примушують брати російські паспорти.

Тому наше з вами завдання в Парламентській асамблеї ОБСЄ, в Парламентській асамблеї НАТО, в ПАРЄ... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гузь.

ГУЗЬ І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець).* Депутатська група «Партія «За майбутнє», Волинь. Шановні друзі, багато хто з тих, хто зараз дивиться нашу трансляцію, наших співгромадян, скаже: навіщо потрібне чергове звернення, яких були десятки і сотні, що це дає? Є багато скепсису. Насправді дає. Ви подивіться на результат, який дало проведення Кримської платформи. Якби Російська Федерація, агресор, не зважала на таку нашу міжнародну дуже важливу і дієву історію, не було би протидії, з якою сьогодні зіткнулися патріоти України з Меджлісу на території українського Криму, яких ми сьогодні маємо максимально підтримати за допомогою всіх можливих важелів.

Тому насправді боротьба з окупантом, агресором, має тривати постійно. Ми повинні постійно тримати Російську Федерацію в напрузі нашими рішеннями, міжнародною політикою, нашим військом і так далі. І, що дуже важливо, буквально за декілька хвилин, я сподіваюся, ми покажемо, що в цьому залі, коли порушуються подібні питання, проукраїнська більшість, а фактично всі фракції, окрім «п'ятої колони», яка тут сидить, ліворуч від трибуни, об'єднуються і спільно тримають позицію проти окупанта, проти агресора, проти ворога.

Тому ті, хто говорять, що не потрібно вчергове порушувати подібні питання, помиляються. Парламент повинен постійно тримати в напрузі Російську Федерацію – окупанта. Прошу голосувати «за».

Дякую *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лаба Михайло Михайлович.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Єлизаветі Ясько.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясько Єлизавета Олексіївна.

ЯСЬКО Є.О. Колеги, цей проект постанови – це дійсно те, що ми всім парламентом повинні підтримати. Ми повинні показати, наскільки ми єдині в захисті вільного Криму і вільного Донбасу.

Те, що Росія зараз хоче провести вибори і придумує різні методи: залучити представників так званих «ЛНР» і «ДНР» онлайн, залучити тих, кого вона примусово переселила в Крим – це все порушення норм міжнародного права. І поки світ зараз разом з пандемією COVID-19 займається своїми проблемами, ми мусимо нагадати всім, що ми не можемо це толерувати.

Знаєте, на Кримській платформі лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв сказав таку фразу: шакали будуть перемагати до того моменту, поки не вийдуть справжні леви. Це виявилось кримськотатарською приказкою. І мені здається, це має нам нагадати про те, що ми мусимо підтримувати подібні проекти постанов – звернень до світу і ми мусимо бути справжніми левами, коли йдеться про Україну, про вільну Україну з усіма її частинами.

Дякую. Підтримуємо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили?

Соболев з мотивів, Бакунець, і після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановний головуєчий! Без сумніву, фракція «Батьківщина» підтримає даний проект постанови. Вважаємо, що він достатньо своєчасний, бо досить часто ми виступали з такими заявами вже після того, як відбулися незаконні вибори на окупованій території. Тепер це фактично заява-попередження для світової спільноти, для таких організацій як Парламентська асамблея Ради Європи та, в кінцевому варіанті, для Організації Об'єднаних Націй, що вибори на окупованій території, а тим більше в той езуїтський спосіб, в який це робить окупант, коли по пошті, в електронному вигляді вони дозволять експериментально голосувати... Це зайве підтвердження того, що ми не визнаємо таких виборів, і ми будемо наполягати на тому, щоб уся міжнародна спільнота підтримала позицію парламенту України.

Тому голосуємо «за» (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Дорогі українці! Шановні міжнародні партнери України! Сьогодні з цієї високої парламентської трибуни, продовжуючи послідовну, покрокову боротьбу з окупантом, ми знову і знову звертаємо увагу, що наступного тижня агресор буде проводити брудний, злочинний процес псевдовиборів. І найгіршим є те, що окупант хоче втягнути в цей процес і громадян України.

Тому сьогодні закликаю весь зал підтримати цей проект постанови і стояти на своєму, щоразу голосніше на різних трибунах і майданчиках заявляючи світовій спільноті про те, що ми боремося і скоро отримаємо перемогу в боротьбі з агресором.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі бажаючі виступили, переходимо до голосування. Займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку із незаконною підготовкою виборів у Державну Думу Російської Федерації у тимчасово окупованій АР Крим та Севастополі та з залученням до голосування громадян України з окупованої частини Донецької та Луганської областей» ([№ 5497](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях та депутатських групах.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» ([№ 5002](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Кравчук Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги,

дуже приємно, що нарешті ми дійшли до розгляду цього законопроекту. Це законопроект № 5002, він вносить зміни до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу». І саме вчасно, тому що цей закон діє з 1995 року, а останні зміни були внесені у 2000 році. Країна кардинально змінилася.

Ми при його написанні хотіли насамперед зробити і бачимо бібліотеку спільним простором для усієї родини, де кожен може знайти для себе цікаве дозвілля. І редакція законопроекту – це початок системної роботи, щоб вдихнути сучасність у життя бібліотечної системи, зокрема і через її цифровізацію.

Законопроект про те, щоб орієнтуватися на запит споживача, підвищувати якість і доступність послуг. Це оновлення термінології. Наприклад, з'являється нове поняття – «пересувна бібліотека». З'являється сучасна класифікація бібліотек, актуальний функціонал – це економічні стимули і соціальні гарантії для бібліотекарів. Окремо хочу наголосити на цифровому аспекті, якого дуже потребує бібліотечна система сьогодні. Це створення Національної електронної бібліотеки та оцифрування бібліотечних фондів, особливо книжкових пам'яток, з відкриттям широкого доступу до них за допомогою електронних бібліотек.

Ми розробляли цей законопроект разом з експертами, з бібліотечною спільнотою, яка зараз за нами спостерігає. Вона дуже активна, я їм дуже дякую. Разом з міністерством. І я запрошую вас усіх до роботи до другого читання, щоб удосконалити певні положення.

Дуже важливо, що ми заклали запобіжники проти хаотичного закриття бібліотек у громадах. Ліквідувати бібліотеку можна лише за наявності згоди громади, погодження з Міністерством культури та інформаційної політики та у разі, якщо це не суперечить Державним соціальним нормативам забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні. І окремо хочу наголосити, що в «Прикінцевих положеннях» до другого читання ми також передбачимо, що дитячим бібліотекам, які мають статус юридичної особи, перереєструватися буде не потрібно.

Дуже прошу підтримати. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгеніє Михайлівно.

На трибуну запрошується співдоповідач, перший заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, народний депутат України Ірина Мирославівна Констанкевич. Прошу.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні колеги, потреба в реформуванні бібліотечної галузі давно назріла. Через виклики, пов'язані з децентралізацією, цифровізацією, є криза з читанням. Це спонукає

нас до рішучих дій – модернізації бібліотечної системи, її трансформації і загалом активізації шляхом оновлення законодавства. Прийняття законопроектів поліпшить регулювання відносин у бібліотечній сфері, забезпечить законодавче підґрунтя для повноцінного функціонування бібліотечної системи, створить дієвий механізм реалізації прав громадян на рівний та вільний доступ до інформації і забезпечить створення сучасної мережі бібліотек.

На засіданні комітету народні депутати України розглянули даний законопроект і висловили низку пропозицій щодо внесення змін та доповнень до нього, всі вони є у висновку комітету. Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України комітет зауважує, що для комплексної реалізації положень законопроекту при його доопрацюванні до другого читання може бути необхідне також узгодження його положень із нормами, що не були предметом розгляду в першому читанні, і внесення до нього відповідних поправок.

За підсумками обговорення Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні зазначений законопроект прийняти за основу.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є необхідність в обговоренні цього питання? Прошу записатися: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Бобляху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Ростиславович Боблях. Прошу.

БОБЛЯХ А.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 145, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Прошу вас підтримати законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (№ 5002).

Хочу сказати, що до мене як до депутата-мажоритарника досить часто надходять звернення від працівників та працівниць бібліотек щодо допомоги у ремонтних роботах або ж оновленні бібліотечного фонду. До речі, наразі 90 відсотків книг, які знаходяться в бібліотеках – це книги, видані ще за радянських часів. Цей законопроект дасть новий поштовх, новий подих бібліотекам.

Давайте разом все це зробимо, тому що потрібно повернути людей до бібліотек, від дитини до людей старшого віку. Вони повинні отримувати якісні послуги. І прошу вас, давайте зробимо так, щоб 2021 рік нарешті настав і для наших бібліотек. Прощу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра».

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний пане голову! Шановні громадяни України! Майже в кожному населеному пункті у нас на округах (як мажоритарники ми знаємо) є бібліотеки, і вони виконують дійсно дуже важливі гуманітарні та соціальні функції. Але з кожним роком бібліотеки все менше і менше задовольняють потреби населення, і, дійсно, вони втрачають свою популярність.

Насамперед це пов'язано з тим, що у нас дуже застаріле законодавство, що регулює їхню діяльність. Так аж 26 років тому був прийнятий закон, і востаннє він був оновлений лише у 2000 році. І світ, і Україна за останні 20 років пішли далеко вперед, але не наше законодавство. Тому настав час це змінити. Тим паче, сьогодні бібліотеки зареєстровані в «Дії», і вони є такими собі хабами з цифрової грамотності. Зокрема, Вінниччина отримала 300 комп'ютерів, які було передано до сільських бібліотек, і завдяки цьому багато людей похилого віку і малеча користуються адміністративними та іншими послугами через інтернет і освічуються.

Насправді законопроект № 5002 є надзвичайно важливим для розвитку галузі. Вже говорила переді мною доповідач, пані Євгенія Кравчук, що дуже важливим є те, що тут прописано, що потрібно зберегти мережу бібліотек, і лише після громадського обговорення та погодження з Міністерством культури та інформаційної політики їх можна буде закрити. Також підсилюється питання щодо організаційних моментів забезпечення взаємодії бібліотек з різними мережами та формами власності, і особливо важливим є те, що відбувається цифровізація книг і створюється Національна електронна бібліотека.

Звичайно, треба ще попрацювати, є багато зауважень, особливо щодо дискримінації по зарплатам. Чомусь лише працівники національних бібліотек отримують підвищення. Це треба вирішувати, тому що сьогодні сільські бібліотекарі працюють теж дуже важко і ледве... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Лопушанському Андрію Ярославовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Прошу.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Доброго дня, шановні колеги! Ситуація з читанням, книговидаванням, книгорозповсюдженням в Україні насправді є катастрофічною. Руйнівний вплив Росії, коронавірусний локдаун призвели до того, що асортимент і тиражі книжок стрімко скорочуються, десятки книгарень зачинилися. Більшість бібліотек сьогодні нагадують більше склади старої макулатури, ніж сучасні культурні центри. Але на відміну від європейських сусідів, наша влада не збільшує, а зменшує фінансування галузі культури. Українці все менше читають. Йдеться про пряму загрозу інтелектуальної деградації, яку можуть зупинити лише невідкладні та системні кроки в цьому напрямку. Цей законопроект важливий і є одним із кроків у напрямку модернізації бібліотечної мережі.

Ми підтримаємо його у першому читанні, але до другого читання його слід істотно посилити, особливо в частині гарантій державного фінансування бібліотек, можливості для їх господарської діяльності, окремих бюджетних рядків для поповнення бібліотечних фондів, неприпустимості під приводом реорганізації знищення бібліотек для дітей. І аж ніяк не можна обмежитися лише цим одним законопроектом.

У мене є запитання: коли нарешті уряд ухвалить Стратегію розвитку читання на 2021-2025 роки, яка була розроблена Українським інститутом книги і підтримана профільним міністерством та комітетом? Коли ми перейдемо до реалізації рекомендацій слухань, які відбулися в липні в Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики? По-перше, відшкодовувати книгарням з бюджету видатки на оренду в розмірі 20 відсотків від сум продажів українських книжок. По-друге, викуповувати для бібліотек по 500 примірників кожної нової української книги з накладом 2 тисячі і більше примірників. Лише ці два інструменти за лічені роки збільшать асортимент і тираж книжок, мережу книгарень і обсяги нових книг у бібліотеках. Але для цього треба поставити крапку в ганебній політиці залишкового фінансування культури, зокрема і книжкової галузі. Або ми виявимо політичну волю і підтримаємо сьогодні наші бібліотеки, книгарні і видавництва, або завтра гіпертрофована економія на культурі приведе нас на задвірки третього світу і «русского мира».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Совсун Інні Романівні, фракція «Голос».

Прошу.

СОВСУН І.Р. Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Прошу.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, безперечно, цей законопроект мають підтримати абсолютно всі фракції, і він давно перезрілий. Але коли ми про нього говоримо, ми повинні пам'ятати, що це абсолютно системна річ, яка зачіпає не лише бібліотеки сільські, міські, комунальні, державні, національні, а й читача, покупця, і так далі.

Те, що сьогодні окремі бібліотеки намагаються бути центрами, хабами і так далі, і так далі... Хочу, до речі, вас при нагоді обов'язково запросити в Одесу, подивитися, зокрема, на мою гордість, мій проект – це бібліотека Грушевського на вулиці Троїцькій, і як за 5 років бібліотека перетворилася в комунальний хаб, доступний для всіх. Безперечно, ми про таке мріємо і в кожному місті, селищі і селі. Але я пропонувала би народним депутатам взяти на себе відповідальність і щотри місяці, до прикладу, або щороку привозити до бібліотек своїх округів або до бібліотек сходу... Це те, чим дуже давно займаються волонтери, яким не байдуже. Тому що культура – це величезний фронт, і це все починається з книжки. Привозити ці нові книги для того, щоб звичайна людина, чи військовий у своїй частині, могли приходити і користуватися книгою, брати і читати.

Більше того, нам би варто звернути увагу на книговидання, проблеми книговидання. Тому що українське книговидання не може у зв'язку з нестачею фінансових ресурсів і справді маленькою залишковою вартістю підтримувати свій баланс і задовольняти весь книжковий ринок.

І останнє, це, безперечно, зупинка всього нелегітимного передруку і друку російських книг, які фактично демпінгують і заповоняють весь бібліотечний та книжковий простір, який є доступним і який набагато дешевше можна купити. Тому це набагато ширша і комплексніша проблема.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кириленко Іван Григорович, Ірина Мирославівна і... Кириленку Івану Григоровичу, будь ласка, дайте слово.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуєчий. Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримає в першому читанні хороший, прогресивний, актуальний законопроект, бо реформування дійшло вже й до духовної сфери. До другого читання ми обов'язково внесемо дві поправки.

Перша поправка. Друзі, давайте не будемо лукавити: наші попередники, які готували базовий закон, не наважувалися приватизувати духовну сферу. Ми прибираємо це положення і вводимо запобіжники, які схожі на картковий будинок проти танка. Друзі, духовну сферу приватизувати не можна. Це наша духовна зброя.

І друга поправка. Шановні колеги, сором'язливо пишемо про грошове утримання бібліотекарів. Давайте введемо пряму норму, як ми писали тут для «даків», «шмаків» и прочих, сотнями тисяч. Давайте в «Прикінцевих положеннях» запишемо: у півтора разу підвищити заробітну плату бібліотекарям. Так, як це робила Юлія Тимошенко за свого уряду, не чекаючи жодних законів та настанов з Верховної Ради України. Такі дві поправки ми будемо вносити до другого читання.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє», звичайно, буде підтримувати даний законопроект, оскільки, справді, це початок системної модернізації бібліотек. Але до всього, що було сказано моїми колегами, хочу додати, що бібліотеки стануть живими лише у тому випадку, коли ми їх наповнимо новими книгами, коли ми наповнимо їх аудіо-, відео- та іншою продукцією, сучасною і якісною. І починати ці рухи нам треба з дитячих книг, з дитячої продукції.

Тож до другого читання депутатська група «За майбутнє» запропонує ті положення, які би скеровували державні кошти на реалізацію потреб духовного розвитку українського малого читача, але саме українською мовою. Давайте підтримаємо українські книги і українські бібліотеки, як це робить депутатська група «Партія «За майбутнє».

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна, і після цього голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, доброго дня! Ну, ми всі розуміємо,

що це чергова імітація реформи. Тому що ми з вами вже бачили як після медичної реформи у нас позакривали лікарні, після освітньої скорочують вчителів та закривають школи, а зараз вже й до бібліотек дійшли.

Про яке реформування бібліотек чи закладів може йтися, якщо сьогодні утримання бібліотек переклали на бюджети об'єднаних територіальних громад, які просто закривають їх? На сьогодні швидкість ліквідації бібліотечних установ у країні становить 200 на рік. І тут треба не імітувати захист бібліотек, а вирішувати це питання комплексно: починати фінансувати, підвищувати заробітні плати вчителям та працівникам бібліотек. Сьогодні треба зупинити медичну реформу і потім вирішувати це питання, а не імітувати тут бурхливу діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» ([№ 5002](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості інформації про розмір оплати праці в державних компаніях» ([№ 3952](#)).

Хтось буде наполягати на поправках? Тоді підемо по таблиці.

Королевська. Не наполягає.

Пузійчук. Не наполягає. Наполягає?

Поправка 5. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний головуєчий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги! Шановні громадяни! Цей законопроект давно на часі. Зверніть увагу, народні депутати в межах парламентського контролю не завжди мають доступ до інформації про заробітні плати працівників державних підприємств. Чому? Можливо, тому що головний поштар України отримує заробітну плату 1 мільйон 200 тисяч гривень на місяць?

Давайте, для прикладу, звернемо увагу на те, що пані Меркель, яка майже 20 років була Федеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччина, однієї з провідних країн світу, буде отримувати 15 тисяч євро. Поясніть, чому ми ховаємо, чому ви ховаєте заробітні плати державних посадовців? Цю інформацію потрібно було розкрити якомога швидше – це стосується і АТ «Укрзалізниця», і багатьох інших підприємств.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви не наполягаєте чи наполягаєте на голосуванні? Далі. Так, дякую.

Наступна поправка. Пузійчук. Не наполягає.

Кучеренко. Не наполягає.

Ковальов. Не наполягає.

Мінько. Не наполягає.

Батенко Тарас Іванович. Не наполягає.

Поправка 16. Железняк Ярослав Іванович. Я наступного разу, коли буде ваша наступна поправка, дам вам слово, бо ми вже другу пройшли, добре? Я дам вам 1 хвилину.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане головуючий, враховуючи, що у мене буде низка поправок, які стосуються одного й того ж питання, можна попросити 3 хвилини? І я одразу поставлю щонайменше чотири поправки на голосування, щоб не затягувати час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте хоча б 2 хвилини.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Давайте 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я розумію ймовірно занепокоєння автора законопроекту розміром зарплат чиновників, топ-менеджерів в державних компаніях. Всі ми хотіли б, щоб держава платила чесні зарплати за чесну працю. Але для цього не треба приймати окремий закон, для цього потрібно запровадити прозорі правила гри. Такі, до речі, є, якщо ви відкриєте, у спільній заяві президентів України і Сполучених Штатів Америки. Там чорним по білому написано, що це за законопроект. Це законопроект, який зараз розглядає Комітет з питань економічного розвитку в другому читанні – [№ 5593-д](#).

Те, що пропонується зараз – це фактично зробити так, щоб на сайті кожної державної компанії кожного місяця публікувалися дані про заробітну плату.

Відповідно до статті 90 Господарського кодексу це і так є, тільки ми в річному звіті можемо побачити цю інформацію.

Відверто кажучи, мені здається, що народів України, як і нам, представникам цього народу, тут не важливо, це буде раз на місяць чи це буде раз на рік. Нам важливо, щоб люди отримували заробітну плату, коли вони на це заслуговують. І цей законопроект, насправді, не вирішує проблему.

Саме тому мої поправки 16, 33, 49 і 79 (це перший блок) стосуються того, щоб якщо і оприлюднювалася інформація, то про структуру та принципи формування заробітної плати. Щоб ми розуміли, чому одному нараховується зарплата в мільйон гривень, а іншому – декілька тисяч. Щоб ми розуміли, які є штрафи, щоб ми розуміли, коли люди чесно отримують зарплату і приносять державі мільярди прибутків, а коли ні, і коли державна компанія працює в мінус.

Давайте поставимо на голосування лише поправку 16. Якщо вона не пройде, я не буду наполягати на інших поправках з цього блоку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за конструктив, Ярославе Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 16. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка – Івченко Вадим Євгенович. Не наполягаєте? Ну, ми ж домовилися, що ми ваших чотири забираємо, а ви руку тягнете. Вадиме Євгеновичу, я вам дам слово на наступній поправці 66.

Вадим Євгенович Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хотів би підтримати, цей законопроект дійсно на часі. Ми маємо з вами чітко показати суспільству, що таке наглядові ради, яка їх відповідальність і як вони мають декларувати свої заробітні плати.

Хочу лише одне сказати. Наприклад, один член наглядової ради АТ «Укрзалізниця» отримує 700 тисяч гривень. Розумієте, коли ми верстаємо з вами бюджети і не можемо підвищити пенсії пенсіонерам, люди, які не несуть жодної відповідальності, отримують колосальні заробітні плати.

Тому, звичайно, потрібне декларування. Декларування саме для того, щоб ми з вами, верстаючи наступного разу бюджет, дивилися, наскільки потрібно АТ «Укрзалізниця» щось підвищувати. Нехай вони краще у своєму фінансовому звіті заберуть заробітні плати у членів наглядових рад і спрямують їх безпосередньо на покращення послуг «Укрзалізниці».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми не будемо ставити, так я розумію? Йдемо далі. Дякую.

Наступна поправка 21. Івченко Вадим Євгенович.

Я думав, що ви одразу дві закрили. Ну давайте, Вадиме Євгеновичу, звичайно.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Колеги, я навів лише приклад «Укрзалізниці», але подивіться, будь ласка, на ті підприємства, де є наглядові ради. Скажіть, будь ласка, або покажіть нам, суспільству, і опозиції, чи ці підприємства є прибутковими? Колеги, мільярдні збитки з об'єктивних чи суб'єктивних причин. Мільярдні збитки, жодної відповідальності, а заробітні плати не зменшують, колеги. Де ви бачили приватний бізнес (а фактично корпоратизація державного управління здійснюється для його функціонування за принципами приватного бізнесу, щоб він був ефективним), який не звільняє людей, які, наприклад, зараз заганяють такі корпорації як ПАТ «Укрнафта», АТ «Укрзаліниця», НЕК «Укренерго» у збитки? Хоча мушу сказати, що багато речей тут є об'єктивних і суб'єктивних.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Наступна поправка Кучеренка. Наполягаєте?
Поправка 24. Прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановний пане Голово, у мене поправки 24, 39, 40, 54, 55 і 70. Я, з вашого дозволу, взяв би 3 хвилини і зняв їх без голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 24. Комітет її не підтримав.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вибачаюся, ви даєте слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, вибачте, 3 хвилини? Дайте 3 хвилини, будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, безумовно, сам законопроект і питання, яке ми розглядаємо, на сьогодні є вкрай болючим для суспільства, оскільки цинізм, який існує наразі в оплаті праці з боку наглядових рад, з боку *SEO*, менеджерів наших державних корпорацій і підприємств, він виходить за рамки майбутнього.

Ну, по-перше, хочу нарешті привітати уряд із однією з перших перемог: вчора з величезним задоволенням ми всі сприйняли інформацію, що три незалежних члена наглядової ради НАК «Нафтогаз України» нарешті подали у відставку. Я вітаю вас, друзі! На жаль, два роки знадобилося для того, щоб ці ганебні псевдоменеджери, які довели НАК «Нафтогаз України» до повного провалу, нарешті добровільно пішли.

Дуже радий був учора дізнатися, що і два заступника голови правління так само збираються піти з НАК «Нафтогаз України», і я дуже сподіваюся, що все це сприятиме відновленню і водночас оздоровленню ситуації з точки зору державного управління нашими найпотужнішими підприємствами, насамперед НАК «Нафтогаз України».

Тепер про оплату праці. Дивіться, буквально два місяці тому уряд примудрився ухвалити фінансовий план нашої державної компанії НАК «Нафтогаз України», яка останні роки займається тим, що не видобуває газ, а зменшує його видобуток, але дуже успішно перепродає нам наш з вами, український газ, собівартість якого становить 2,6 гривні, по 7,4 гривні. Ну, непогано.

Дивіться, які успіхи у цієї компанії-посередника: 1200 працівників, фонд оплати праці – 3,6 мільярда гривень. На адміністративний апарат витрачається набагато більше, ніж на виробничу сферу, ніж на видобуток та транспортування. Ми з вами платимо шість мільярдів гривень на утримання цієї компанії, з яких 1 мільярд 200 тисяч гривень – на оплату зовнішніх юристів, зовнішніх лоєрів. І середня заробітна плата в НАК «Нафтогаз України» скромна – 270 тисяч гривень у місяць на одну особу. Ще раз підкреслюю, не в рік, а 270 тисяч гривень на одну особу в місяць.

Друзі, українці, я розумію, що зарплата депутатів може дозволити проплатити цю камарилью, але зарплата пересічних українців, їхні пенсії, на превеликий жаль, точно не дають змоги утримувати такі структури як в НАК «Нафтогаз України», так і в АТ «Укрзалізниця» та АТ «Укрпошта». Тому, безумовно, колеги, нам треба не лише регулювати заробітні плати, нам треба регулювати ефективність державного управління з боку уряду.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Наступна поправка 27. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Олександровичу, я маю ще п'ять поправок, також прошу дати 3 хвилини і потім проголосувати. Три хвилини, маю п'ять поправок. Три хвилини, і потім по черзі голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки у вас поправок всього?

ПУЗІЙЧУК А.В. П'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини.

ПУЗІЙЧУК А.В. Обнулїть, будь ласка, час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 2 хвилини.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні громадяни, в продовження того, про що сказав наш колега Олексій Юрійович Кучеренко. Зверніть увагу: за рахунок того, що в НАК «Нафтогаз України» середня заробітна плата одного працівника становить 270 тисяч гривень, ви будете мати платіжки з неймовірними цифрами цієї осені. У листопаді ви отримаєте платіжки і ви, громадяни, заплатите за їхні заробітні плати – 3 мільярди на утримання апарату, який нічого не виробляє. Це теж не про розвиток країни, це не про економіку – це про проїдання коштів, а, точніше, про пограбування простих українців. Вас, громадян.

І нам як парламенту недостатньо лише розкрити інформацію, робота цих менеджерів має бути ефективною. Не можуть менеджери збиткових державних монополій отримувати десятки мільйонів гривень заробітної плати в рік. Аналогічне питання ставлять всі. Жоден бізнесмен не працює собі в збиток, і якщо власник компанії має менеджера, який приносить збитки, він звільняє цього менеджера, а держава Україна в особі нашого уряду преміює цих менеджерів, вона їм платить неймовірні заробітні плати.

Тому, колеги, давайте підтримаємо цей законопроект. Це дуже хороша, правильна ініціатива. Фракція «Батьківщина» буде підтримувати, але не слід зупинятися на цьому. Ми маємо притягувати до відповідальності, зокрема персональної відповідальності, і звільняти, точніше, виганяти таких горе-менеджерів.

Дякую. Прошу підтримати цей законопроект (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ковальов. Не наполягає.

Мінько. Не наполягає.

Одну поправку 27 голосуємо?

Ставиться на голосування поправка 27. Прошу визначатися та голосувати.

По черзі.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Далі. Княжицький не наполягає.

Більше, крім Железняка, ніхто не наполягає? Колтунович ще? На підтвердження дайте список, будь ласка. Кабаченко? Ми пройшли поправку 56 вже. Поправка 86? Не смішно, Олександр Рафкатовичу.

Поправка 86. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Микито Руслановичу, у мене в розпорядженні є лист Голови Служби безпеки України пана Баканова до Прем'єр-міністра України пана Шмигала. У цьому листі пан Баканов пише, цитую: «Укрзалізниця» не досягнула планових показників, що пояснюється значним зростанням фонду заробітної

плати з 22 до 44 мільярдів гривень. Це в першу чергу пояснюється зростанням заробітної плати наглядової ради за начебто покращення фінансових показників «Укрзалізниці».

Поправка 86, вона саме про це. Відповідно до цієї поправки іноземці-нерезиденти, які входять як незалежні члени до складу наглядової ради, зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Прийняття цієї поправки дасть змогу українцям знати в обличчя своїх героїв і рятівників фінансових показників державних підприємств України.

Прохання підтримати цю поправку. Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ПОТУРАСВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, там були поправки і від вашої фракції, і від «Опозиційної платформи – За життя», і від інших фракцій. Значить, проблема з вашими поправками, як ми говорили, була в тому, що ми не могли порушити статтю 116 Регламенту Верховної Ради України. Тобто вони, ну, не до тіла законопроекту. Давайте прийнемо його зараз, а потім, будь ласка, ви ж пам'ятаєте, що ми під час обговорення щодо багатьох поправок не сперечалися. Просто згідно із статтею 116 ми не можемо їх розглядати. Тож давайте до нього потім доповнення, і швидко розглянемо. Є ж згода в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, голова комітету абсолютно правий. Навіть гарну ініціативу ми не можемо сюди імплементувати. Думаю, якщо зараз буде зареєстрований законопроект, ми швидко зможемо його провести.

Всі бажаючі виступили, окрім Железняка. Ні, почекайте. Тут у вас багато поправок, я зрозумів. У нас така, важка логіка. Три хвилини увімкніть... Вже був.

Поправка 66. Одна хвилина.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, дуже проста поправка. Вона врахована комітетом редакційно. Я пропоную цю інформацію публікувати раз на рік, як це визначено статтею 90 Господарського кодексу України. Комітет врахував її редакційно, залишив і раз на місяць, і раз на рік. Мені здається, що це вже трішки схоже на шизофренію. Давайте тоді або відхилимо поправку, або врахуємо повністю.

Тому прошу поставити на підтвердження для повного врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 66. Вона врахована редакційно. Ставиться на голосування пропозиція автора про повне врахування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Вона залишається врахованою частково. Частково чи редакційно? Редакційно, вибачте.

Поправка 80. Замість шести правок Железняка 2 хвилини увімкніть, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Сподіваюся, що все-таки з'явиться потенціал у нашому залі для прийняття цих поправок. Шановні колеги, я розумію логіку, коли ми бачимо зарплати на державних підприємствах, які знаходяться безпосередньо у володінні держави, там, де держава має 50 і більше відсотків. Можемо сперечатися, можемо не сперечатися, але якщо є таке нестримне бажання рахувати гроші топ-менеджерів цих компаній, нехай воно буде. Проте яка логіка в тому, щоб розповсюджувати це на підприємства, якими володіють наші державні підприємства, тобто дочірні? Логіки, мені здається, немає. Ба більше, вони мають бути підзвітні менеджменту цих державних компаній.

І поправки, які якраз, їх тут шість... Давайте лише поправку 80 поставимо на голосування, щоб не затягувати час. У ній якраз і враховано це зауваження. Це нормальна світова практика, і мені здається, що якщо б комітет трішки уважніше подивився на світову практику, він прийшов би саме до цього висновку.

Дякую. І прошу поставити на голосування лише поправку 80.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 80. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Дайте 2 хвилини Железняку.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, о'кей. Ви хочете раз на місяць отримувати інформацію про те, скільки заробляють представники держави, тобто державні менеджери в державних компаніях. Скажіть мені, будь ласка, а яка різниця між державним підприємством і державним банком? Логіка, вона ж повинна бути одна, не можна для одних робити винятки, а інших підводити під інші нормативні акти. Саме тому поправки 18 і 35... Ну, давайте поправку 81 поставимо на голосування. Вона якраз і вносить зміни в цей законопроект, по якому ви хочете рахувати чужі гроші або гроші платників податків, тут вже як подивитися, але під його дію підпадають і державні банки, які фактично теж є державними підприємствами.

Поправка 81. Прошу поставити на голосування.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Щодо поправки 81, пане Ярославе, то державний банк входить до такого поняття як господарське товариство. Лише через це ми відхилили, бо тут зайве уточнення просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 81. Комітетом вона відхилена. Позицію комітету ви чули. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 105.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Три хвилини дайте, будь ласка, Железняку.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я зараз звертаюся насамперед до представників опозиційних фракцій, але впевнений, що ці поправки матимуть підтримку і серед представників коаліції.

Цей законопроект про відкритість. Ми хочемо бачити, на що витрачаються кошти платників податків і як приймаються рішення. Мені здається, що правильним буде врахувати ще один момент, який турбує не лише нас, а, впевнений, всіх українців – як в державі приймаються рішення.

В Офісі Президента, у пана Президента, у керівника Офісу Президента є багато радників. Ми бачимо, що вони приймають рішення з багатьох питань. Іноді масштаб їх думок настільки великий, що вони хочуть перейменувати всю країну. І саме тому, коли ми хочемо поцікавитися, яка у них зарплата, яка біографія, чи немає там конфлікту інтересів, у нас немає доступу до цієї інформації.

Поправка 88, як і решта поправок, якщо вона буде врахована, якраз і дає нам, народним депутатам, а також громадянам змогу дізнатися, яку зарплату отримують радники в Офісі Президента, яка у них біографія, що вони там роблять, яким є розподіл завдань. Тому враховуючи, що представник Офісу Президента, шанований автор, подав по духу законопроект щодо відкритості інформації, мені здається, що буде слушно доповнити його такими положеннями. Тому прошу всіх колег підтримати і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це поправка 83?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Поправки 84 та 88.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 84. Позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, пане Ярославе, це взагалі поза межами предмету регулювання цього законопроекту. Зарплати і відвідування адміністративних будівель, погодьтеся, це різні речі. Тому ідея ваша, можливо, гарна, але давайте іншим законом будемо це регулювати, а не тим, який стосується відкритості інформації щодо заробітних плат, добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 84 Железняка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 121.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Ще 1 хвилина Железняку, і потім переходимо до голосування.

Поправка 83.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, впевнений, що коли ми говоримо про відкритість, демократичність та доступність, перед українським парламентом немає жодних перешкод. І ми це бачили, наприклад, щодо закону про старост або Конституційний Суд України. Тому думаю, що за наявності бажання відкрити цю інформацію, ми знайдемо механізм, як це владнати.

Остання поправка, вона знову-таки про відкритість. Зараз, і ми це бачимо в засобах масової інформації, із запитів наших колег, ми не знаємо, хто відвідує або не відвідує Офіс Президента. Немає реєстрів зустрічей, які, до речі, обіцяли ввести під час виборів. Ця поправка створює таку можливість. Вона відкриває цю інформацію і робить владу справді відкритою і прозорою. Саме тому сподіваюся, що, незважаючи на всі статті Регламенту, ми знайдемо можливість у рамках статті 116 проголосувати саме за цю поправку, яка і робить журнал відвідувачів Офісу Президента відкритим та доступним для всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що буде інша ініціатива з вашого боку, а поки Регламент є Регламент.

Ставиться на голосування поправка 83. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект в цілому. Ой, вибачте. Олександр Сергійовичу, яку поправку на підтвердження?

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Поправка 61.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 61. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, це технічна поправка. Я дуже коротко. Попередньому промовцю хочу сказати в підтримку цього законопроекту, що у мене є нестримне бажання не рахувати чужі гроші, а раціонально використовувати кошти платників податків. Це перше.

Друге. Багато колег згадували, і ми під час голосування в першому читанні про це казали, і я особисто подавав рік назад законопроект [№ 4199](#) про обмеження для членів наглядових рад. І те, про що ви казали... Давайте подамо. Вірніше, не треба подавати, ви візьміть законопроект № 4199, там обмеження в 10 мінімалок, там є обмеження щодо того, що в галузі може працювати людина, яка має фаховий диплом, а не журналіст, людина, яка має відповідний досвід роботи, громадянство України, підприємство не має бути збитковим і низка інших моментів, які свідчать про те, що ми як вищий законодавчий орган країни дійсно хочемо врегулювати це питання.

Тому я підтримую цей проект закону, але прошу вас законопроект № 4199 також включити найближчим часом до порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 61 комітетом врахована. Ставиться на підтвердження. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості інформації про розмір оплати праці в державних компаніях» ([№ 3952](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про театри і театральну справу» щодо створення додаткових умов для забезпечення професійного розвитку творчих працівників театрів» ([№ 5205](#)). Хтось буде на поправках наполягати? Ні.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про театри і театральну справу» щодо створення додаткових умов для забезпечення професійного розвитку творчих

працівників театрів» (№ 5205) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 350.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту» (№ 5608). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Бондаренко Олег Володимирович.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго дня! До вашого розгляду пропонується проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту».

Кодекс цивільного захисту України був прийнятий Верховною Радою України в жовтні 2012 року і набув чинності з 1 липня 2013 року. Досвід застосування Кодексу свідчить, що частина його положень є застарілою, не відповідає вимогам чинного законодавства, вимогам сьогодення. Тож у зв'язку з цим народними депутатами України разом з Державною службою України з надзвичайних ситуацій був розроблений законопроект, яким передбачається внесення змін як до Кодексу цивільного захисту України, так і до низки інших законів України з метою усунення термінологічних та змістовних неузгодженостей у Кодексі, уточнення завдань, прав та обов'язків у сфері цивільного захисту суб'єктів господарювання та громадян.

Прийняття цього законопроекту дасть змогу посилити захист населення і територій від надзвичайних ситуацій (це стосується насамперед інженерного, радіаційного, хімічного захисту населення і територій), забезпечити укриття населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій, його евакуацію, навчання діям у надзвичайних ситуаціях, підвищить захист населення від впливу вибухонебезпечних предметів, які виявляються на території України внаслідок ведення бойових дій в часи минулих війн та збройної агресії Російської Федерації, шляхом застосування механізмів цивільного захисту, підвищить ефективність діяльності пожежно-рятувальних підрозділів під час гасіння пожеж.

Пропоную підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується член Комітету з питань екологічної політики та природокористування Мандзій Сергій Володимирович.

МАНДЗІЙ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, до вашого розгляду пропонується проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту».

Законопроектом передбачається внесення змін до Кодексу цивільного захисту України та законів України «Про транспорт», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про автомобільний транспорт», «Про регулювання містобудівної діяльності», що дасть змогу, по-перше, удосконалити організацію захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій на основі сучасних досягнень європейських країн у цій сфері, по-друге, адаптувати профільне законодавство до змін, що давно назріли у зв'язку з завершенням реформи децентралізації і триваючим етапом реформування центральних органів виконавчої влади, зокрема їх територіальних органів, по-третє, узгодити окремі положення Кодексу цивільного захисту України із Законом України «Про протимінну діяльність в Україні» та розподіл повноважень керівників гасіння пожежі на об'єктах і територіях, у підземних спорудах та територіях лісового і природно-заповідного фонду.

Законопроект підтримує Державна служба України з надзвичайних ситуацій.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України проаналізувало законопроект та висловило щодо його змісту низку зауважень, які можна врахувати під час доопрацювання до другого читання.

Прошу підтримати рішення головного комітету – Комітету з питань екологічної політики та природокористування – та за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, очевидно, що в умовах збройного конфлікту, розв'язаного Російською Федерацією проти України, цивільний захист населення потребує вдосконалення і врахування світового досвіду. Тому Кодекс цивільного захисту України так само потребує вдосконалення.

Законопроект, який ми зараз обговорюємо, він багато в чому має технічний характер. Дійсно, там приводиться у відповідність із нормами європейського права термінологія, вводяться інші новели щодо нормативного регулювання порядку введення режиму підвищеної готовності і режиму надзвичайної ситуації.

Правильно зауважили колеги, що до нього є певні зауваження, зокрема щодо використання машин для евакуації не лише членів родин власників цього автотранспорту, але й інших осіб. Ось це «інших осіб» потребує вдосконалення і уточнення до другого читання, але наша фракція в першому читанні буде підтримувати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Передаю слово Павлу Бакунцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Згадаймо разом з вами страшні пожежі і паводки, які трапилися за минулі роки, особливо минулого року, в різних регіонах нашої країни, адже вони завдали шкоди на мільярди гривень. Також можна згадати вибухи на військових складах, і особливо лісові пожежі на Житомирщині та Луганщині. Наслідки таких надзвичайних ситуацій можна зменшити в рази, але потрібен лише формальний крок – зміна системи цивільного захисту.

Ми з колегами з профільного Комітету з питань екологічної політики та природокористування підготували цей законопроект, аби адаптувати застаріле законодавство до сучасних реалій, а також для того, аби вберегтися від того агресора, котрий в часи гібридної війни також може наробити багато шкоди в різних регіонах нашої країни.

Тому закликаю вас проголосувати сьогодні в першому читанні за даний законопроект, підтримати, доопрацювати, для того щоб удосконалити систему цивільного захисту. Також просимо взяти до відома і результати розслідування тимчасової слідчої комісії, яка вивчала ситуацію з пожежами на Житомирщині, на Луганщині. Адже тимчасова слідча комісія працює, результати є, однак ніхто на це не реагує.

Тому прошу взяти це до відома, і прошу проголосувати за законопроект у першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Невелике уточнення щодо мого попереднього виступу. Пан Залужний Головнокомандувач Збройних Сил України, він не є начальником Генерального штабу. Але це не змінює суті питання. Йому підпорядкований не один танк, тобто можуть сісти та їхати на Червону площу, якщо він вважає це за можливе. Не треба про це говорити, кричати як Гелетей про парад у Севастополі, а закінчилося все Іловайськом. Якщо маєш сміливість, то роби, а якщо ні – то мовчи.

Щодо питання, яке ми зараз розглядаємо, хочу застерегти від цієї ініціативи. Вона, в принципі, має право на обговорення, але під час підготовки цього законопроекту, я абсолютно переконаний і аналіз цього законопроекту показав, не були задіяні органи місцевої влади, а навантаження у зв'язку з прийняттям цього законопроекту ляже саме на них.

Перш ніж приймати такі закони треба провести дискусію, узгодити питання з місцевими радами, якщо ми стверджуємо, що рухаємося до самоврядування. Якщо ж ні, то шашкою можна, безумовно, махати і зверху. Перш ніж навантажувати органи місцевої влади, з одного боку, повноваженнями, з іншого – обов'язками, треба знайти фінансування під виконання цих обов'язків. Тому наша фракція сьогодні утримається від підтримки даного законопроекту.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів хтось бажає виступити? Ні. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту» ([№ 5608](#)) за основу.

Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Водного кодексу України щодо уточнення переліку первинних водокористувачів» ([№ 3969](#)).

Хтось буде наполягати на поправках? Ні.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Водного кодексу України щодо уточнення переліку первинних водокористувачів» ([№ 3969](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення зміни до статті 29 Бюджетного кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» ([№ 5154](#)).

Хтось буде наполягати на поправках? Ні.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 29 Бюджетного кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» ([№ 5154](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Кожем'якін Андрій Анатолійович з мотивів.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Дмитре Олександровичу. Хотів би попросити вас і колег, а ми вже зі всіма фракціями переговорили, ухвалити проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів України» ([№ 5526](#)). Тобто це буде особливий статус, особливий спорт, і в ньому ми визначаємо види спорту. Дуже важливий і очікуваний ветеранами законопроект.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція змінити черговість розгляду питань і розглянути законопроект № 5526. Немає заперечень? Це за основу, правильно, у нас?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів України» ([№ 5526](#)) за основу. Немає заперечень? Немає. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 327.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас мало часу для того, щоб далі розглядати законопроекти в першому читанні. Є пропозиція зараз питання ратифікації проголосувати без обговорення. Немає заперечень? Я зараз буду називати.

Законопроект [№ 0106](#) – це проект Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал». Немає заперечень?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал» (№ 0106). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є питання денонсацій. Я зараз буду називати. Якщо не буде заперечень, ставимо без обговорення. Щодо всіх будуть заперечення? Все, я зрозумів. Перейменування. Будуть заперечення? Будуть (*Шум у залі*). Ну, будуть, он два ваших колеги сидять, будуть в них.

Шановні колеги, тоді є пропозиція закрити чергове пленарне засідання і перейти до позачергового. Немає заперечень?

Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.